



መልአኩ ቅዱስ ገብርኤል ሦስቱን ወጣቶች ከእሳት ነበልባል እንዳዳናቸው።

ተንሣኤ

16
 የወይን ገብርኤል
 የእሳት ገብርኤል
 የእሳት ገብርኤል



ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በላምች በረት በተወለደ ጊዜ
 አህያና ላም በትንፋሻቸው ሲያምቁት ።

ደ ብ ዳ ቤ ዎ ቾ

«ይህ መጽሐፍ የኢትዮጵያን እርቅ ጽኑነት ተቀላቅሎ ቤተ ክርስቲያን እምነትና ታሪክ ለሥርዓትና ዜና ለሰማትና የግብረ ገብነት ትምህርት በተግባር ጭምር እንዲተረጎሙ ለሥራ እንነሣ የሚል ስለሆነ «ትንሣኤ» ተብሎ ተሰይሟል።»

ለዘጋጅ
ልሳነወርቅ በዛብሳ ሳ

በኢትዮጵያ እርቅ ጽኑነት ተቀላቅሎ ቤተ ክርስቲያን የሰብስቡ ወንጌልና ሐዋርያዊ ተልዕኮ መምሪያ የሥነ ጽሑፍ ክፍል ተዘጋጅቶ በወር እንደ ጊዜ እየታተመ የሚወጣ።

የስልክ ቁጥር 116616
የመልእክት ግ. ቁ. 3137
አዲስ አበባ

ማ ው ጫ

አርእስት 1

ደብዳቤዎች	፩
የክርስቶስ ልደት ለዓለም ደስታና ደኅንነት	፪
የቅዱስ ገብርኤል ድንቅ ሥራ በሃይማኖት ምዕት ዓመት መላእክትና ሰዎች አንድ መንጋ ሆኑ	፫
የቅዱስ ሲኖዶስ ትርጉምና ዓላማ	፬
የመጀመሪያ ተጠሪ ሐዋርያ	፭
ልማት በቤተ ክርስቲያን	፮
የቤተ ሰብ ዓምድ	፯
የተባረከ ልደት	፲፬
ገዳም መርጃ ገደብ መረጃ 1	፲፭
የግብርና በረከት	፲፮
ቤተ ክርስቲያንና ኅብረተሰብ	፲፯
ድንግል በቤተ ልሁም	፳፩
የድርሰት አጻጻፍ ዘይና የንግግር ጥበብ	፳፪
ትምህርተ ግዕዝ	፳፫
ዜና ሊቃውንት	፳፬
መልካሙን የምሥራች እንናገር	፳፭

ለትንሣኤ መጽሐፍ አዘጋጅ አዲስ አበባ

አስተዳዳሪ እንዲሁ ለአዲሱ ዘመን ከድርጅቱ ሠራተኞች ጋር አደረሰም እያልኩ መንፈሳዊ ምኞቱን እገልጻለሁ ከዚህ ቀጥቶ ለማቀርበው ጥያቄ በቂ መልስ እንደገኘኝ እተማመናለሁ። ጆኛ/ ጥያቄዬ ቅዱስ ፓትርያርኩ ለዘመን መለወጫ ሰገናና ለትንሣኤ በዓል በራዲዮና በቴሌቪዥን ንግግር ከማድረጋቸው በፊት በዓሉን የሚመለከት ጥቅስ በዚህ ተሰምቶ ቃለ ምዕዳት ለምን አይሰማም? ጆኛ በከብረ በዓል ቀን ታቦቱ ወጥቶ ሲቆም ጳጳሳቱና አንዳንድ ሰዎች ለምን ይቀመጣሉ? የድካም ነው? ወይስ ድንብ አለ?

ጆኛ/ «መሰፊት ፍታሕ ተታኑ አሳይክ እከ እምገረክ እስመ ዘትክይዳ ምድር ቅድስት ይለቲ» እያለ እስከ መቅደስ በሚገኝ ለምን ይገባል?

ጆኛ/ በአዲስ አበባ ከተማ ጃንጥላና አልባሳት ከገበያ ተገዝተው እንደገና በገጋዴዎች እጅ ወደገበያ ይመለሳሉ በገጠር ላሉ አብያተ ክርስቲያናት በርዳታ መልክ ለምን እንዲሰጡ አይደረጉም?

ከዚህ በተረፈ ትንሣኤ መጽሐፍ የምታወጣው ቃል በውነቱ እንደግር የሚገኝ ስለሆነ በዚህ ግልጋሎት ጸንተህ እንዲሁ ለሃይማኖት አደረሰህ እያልኩ ደስታዎን እገልጻለሁ!

ቀኝ ጌታ ጥዑም ልሳን ከበደ

ቀኝ ጌታ ጥዑም ልሳን ከበደ የመጽሐፍታችን ተከታታይ በመሆን ስለአቀረቡን መንፈሳዊ ሰላምታና ጥያቄ ከልብ እናመሰግናለን ወደፊትም መጽሐፍታችንን እየተከታተሉ በማንበብ አንዳንድ አሳቦችን እንደሚለገሱን ተስፋ እናደርጋለን።

ከዚህ ቀጥሎ ስለአቀረባቸው ጥያቄዎች መልስ እንሰጣለን ጆኛ ቅዱስ ፓትርያርኩ በታታላቅ በዓላት በዚህ መለወጫ በልደትና በትንሣኤ ቃለ ምዕዳት ከማድረጋቸው በፊት በዓሉን የሚመለከት ጥቅስ በዚህ እንዲሰጥ ያቀረቡት ጥያቄ እጅግ በጣም የሚገጥሙ ነው ችግሩ ግን የሰዓት እጥረት ነው የሚፈቀደው ሰዓት አጠር ስለሚል መገመሩ በጨመርበት ደግሞ እጅግ በጣም ያጥራል ስለዚህ ጸሎተ ምዕዳት ጊዜ ያንሠዋል በማለት ይሆናል።

በስግደት በእስተባቂዎች ሲሆን በጸሎተ ቅዳሴም ተገኝተው ደሎቱን ይሙራሉ ይባርካሉ ታቦቱ ወጥቶ ከቆመ በኋላም ቢታቦቱ ፊት የካህናቱ ሽብሽባ የወጣቶቹ መዝሙርና ሌላም ብዙ ዝግጅቶች ስለሚፈጸሙ ለባቶችን እጅግ በጣም ይደክማቸዋል ስለዚህ ትንሽ ከድካም ተንፈስ ለማለት ይቀመጣሉ እንጂ በቤተ ክርስቲያናችን ሥርዓት ታቦት ቆሞ ተቀመጦ የሚል ቃል አልተጻፈም!

ጆኛ/ ማን ተጫምቶ ወደቤተ መቅደስ መግባት ከልከል መሆኑን እየተጠየቅን በዚህ መጽሐፍታችን ደጋግ መን መልስ ሰጥተናል መልሱም ማን ተጫምቶ ወደቤተ መቅደስ አይገባም የሚል ነው መረጃም በያስፈልገው ለሁሉም መልክት ይበቃል።

ስለዚህ የጠያቂውን መልስ ለማጠቃለል በገጠር ላሉ አብያተ ክርስቲያናት ከምዕመናን በስተቀር ሌላ ረዳት ስለሌላቸው ምእመናን በተቻላቸው መጠን ንዋያተ ቅዱሳቱን እየገዙ በማቅረብ ቤተ ክርስቲያንን የመርዳት ግዴታ እንዳለባቸው ሊያውቁት ይገባል።

ማ ሳ ሰ ቢ ያ

ትንሣኤ መጽሐፍታችንን በየወሩ እየተከታተላችሁ የምታነቡ ደንበኞቻችን! በዚህ መጽሐፍታችን እየሳተምን ስለምናወጣቸው መንፈሳዊ ጥምርቶች አንዳንድ ቅን አመሰክሮትና አስተሳሰብ በኖራችሁ በደብዳቤ ግለጹልን። አሳባችሁን በደስታ እንቀበላለን! የምታቀርቧቸው መንፈሳዊ ጥምርቶችና ቅን የሆኑ አስተሳሰቦችም ለዝግጅታችን ይረዱናል።

የመልእክት ግ. ቁ. 3137
የስልክ ቁ. 116616

የኢትዮጵያ እርቅ ጽኑነት ተቀላቅሎ ቤተ ክርስቲያን የሰብስቡ ወንጌልና ሐዋርያዊ ተልዕኮ መምሪያ
አ.አ.

(ርእስ አንቀጽ)

የክርስቶስ ልደት ለዓለም ደስታና ደኅንነት

ባህሪ ለሕዝቡ ሁሉ የሚሆን ታላቅ ደስታ የምሥራች እነግራችኋለሁ ዛሬ በጻዊት ከተማ መድኃኒት እርሱም ከርስቶስ ጌታ የሆነ ተወልዶላችኋል ለታይፕ/ በደዌ ጻፍ በአልጋ ቁራኛ ተይዞ የመጻፍን ተስፋው ለመገመገም ዛሬ ወይም ነገ እምታለሁ በግለት ይጫነቅ ለነበረ በሽተኛ መድኃኒት ተገኘህ ነገ ትድናለህ ቢሉት እውነት ሊመስለው አይችል ይሆናል ። ግን የመድኃኒቱ መገኘት እውነት ይሆንና መድኃኒቱን ተቀብሎ ከበሽታው ሲፈወስና ከሞት ሲተርፍ ደስታው የበዛ ይሆናል ። ባለመድኃኒቱንም የመስገናል ከቻለም ወረታውን ለመክፈል ይሞክር ይሆናል ።

የመጀመሪያው ሰው የፈጣሪውን ሕግ በመተላለፍ ምክንያት ዓለም በመላ ሰላምንና ደስታን አጥቶ በጭንቀትና በጥርጥር ወድቆ ነበር ሰው በተድላና በደስታ በሰላምና በፍቅር በነበረበት እንዲኖርበት የተፈጠረው ዓለም በሰዎች ክፋት የመከራና የሥቃይ የገዢነትና የትኩህ የጠብቆ የመለያየት ዓለም ሆነ ሰዎች ከእምላካቸው በተሰጣቸው ጸጋ ከብረውና ተደስተው መኖራቸውን አጡ፤ ደኅንነትና በሽታ ቅኝ አገዛዝ ዝና የዘር ልዩነት ግፍዕና ዓመፅ በዓለም ሰፈነ ።

ዓለም በዚህ እስታቂ ሁኔታ ላይ ባለ ጭደታ የምሥራች እነግሮ ዘንድ የእግዚአብሔር መንፈስ በላና ነው ለታሠፉት መፈታትን ለዕውርነት ግዳትን እሰብክ ዘንድ የተጠቀሱትንም ነፃ እወጣ ዘንድ ለባቸው የተወበረውንም እፈውስ ዘንድ የተወደደችውንም የጌታን (የመጻፍን) ዓመት እሰብክ ዘንድ ለኮኛል» የሚል ደስታን ነፃነትንና ሰላምን የሚያውቅ የምሥራች ተሰማ አሉ ጁጅጅ—ይ = ይህን የምሥራች የሰው ሁሉ የተወደደችውን የመጻፍን ዓመት በተስፋ ይጠባበቁ ነበር ከዚያች የደስታና የመጻፍን ቀን ለመድረስ ስለሚኖሩቱ አንዱ ቀን እንደ አንድ ሺህ ቀን አንድ ሌሊት እንደ አንድ ሺህ ሌሊት ይሆን ባቸው ነበር እም የችግርና የመከራ ቀን ቶሎ አይመሸም ሌሊቱም ቶሎ አይነጋም የመከራ ሌሊት ነውና።

በጠላት እጅ ተይዞ ነፃነቱን አጥቶ በባዕድ አገዛዝ ለወደቀ ሕዝብ ከነፃነት፤ በጤና ጉድለት ምክንያት በደዌ ተይዞ ለሚሰቃይ ከጤንነትና የሰላም እንቅልፍ ከማግኘት የበለጠ የሚኖሩቀው የሰው ። በዓለም ሰላምና ደስታ = ነፃነትና እኩልነት፤ የአእምሮ ጤንነትና የሕሊና ዕረፍት ጠፍቶ ሞትና ኃጢአት ገዢነትን ጭንቀት በበዛበት ዘመን የዓለም መድኃኒት ክርስቶስ ተወለደ ። «ለእግዚአብሔር በሰማይት ምስጋና ይሁን በምድርም ለሰው ዘር ሰላም ተሰጠ» የሚለውን መዝሙር መላእክትና ሰዎች በእንደነት ዘመናዊ = የሰው ልጅ በኃጢአት ምክንያት አጥቶት የነበረውን ነፃነትና ሰላም በክርስቶስ ልደት ለገኘ ኃዘኑና ጭንቀቱ ተወገደለት ። ለሕዝቡ ሁሉ የሚሆን ታላቅ ደስታ የምሥራች» የሚለው ብሥራት በመላእክት ለሰዎች ተነገረ በሰውና በእግዚአብሔር መካከል ዕርቅ ሆነ ሰላም ተፈጠረ ሰው ከፈጣሪው ጋር በመታረቅ በሰማይና በምድር የሚኖሩ ፍጥረታት ሁሉ ተደስቱ በኃጢአት ምክንያት በጭላማ ተውጦ ለነበረው ዓለም ብርሃን ወጣለት ። የክርስቶስ ልደት በድንቁርና ለነበሩ ፅውቀትን በኃጢአት ለነበሩ ሥርዓትን በሞት ጥላ ለነበሩ ደኅንነትን በግዞት ለነበሩ ነፃነትን አሰጥቶአል ።

እግዚአብሔር ወልድ በሥጋ በመወለዱ ያልተደሰተ ፍጥረት የለም ፤ ምክንያቱም በሰዎች በይደል ምክንያት ተጉላቱ የነበረው ዓለም በክርስቶስ ልደት እንደሚታደስ ፍጥረት ሁሉ በተስፋ ይጠባ በቅ ነበርና ነው ። «የተወደደችው የመጻፍን ዓመት» ከተባለችው ከክርስቶስ ዕዕተ ልደት አስቀድሞ ገዢነትና ችግር ያልነበረበት ቤትና መንደር አልነበረም ። በዘር በሚተላለፍ የኃጢአት ደዌ ያልተበከለ ጎብረተሰብ አልነበረም ሁሉ በሽተኛ ሁሉ ችግራች ሁሉ ኃዘንተኛ ሆኖ በየደጁ ገዢ ነበር ። ይህን ሁሉ የሰዎች ችግር ተመለከተና እግዚአብሔር ርገራጌ ለያደርገላቸው ወደ ጩኸታቸውን ሰማ ገዢነታቸውን

ችግራቸውን ለግስወገድ ረቃዱ ወደ ሰው ልጆች አዘነበለ ። ሰው የሚሻውንና የሚፈለገውን በግዕዝ የሰዎችን ባሕርይ ገንዘብ አደረገ ። አንድን ችግሪና ለመርዳት ከታሰበ ወደ ችግሪኛው ተረብ ብሎ ችግሩን መረዳት ያስፈልጋልና። ችግራቸውንና ፍላጎታቸውን አውቆ ባሕርያቸውን ገንዘብ ካደረገ በኋላ በየ መንደርቻቸው እየተዘዋወረ በሽተኞችን ፈወሰ፤ የታረዙትን አለበሰ፤ የተረቡትን አጠገበ፤ የተጠጡትን አረካ፤ ዐይን ለሌለው ዓይን፤ እጅና እግር ለሌለው እጅና እግር በመስጠት ፍጹም ችርትንና ፍጹም ፍት ፍን ለሰው ልጆች ገለጠ ከሁሉ በላይ የሆነ የባሕርይ አምላክ ሲሆን እጅግ የደክሞትንና በሰው ዘንድ የተፈጠሩትን አልፏል ። በሽተኞችንም አልተጸየፈም ነፍስ ሁሉ በእርሱ ዘንድ የከበረ ነውና ለእርሱ ሁሉ ገዢ ከሆኑ ለሰዎች በግዘን ራሱን ዝቅ አድርጎ ትሕት ሥጋን ተዋህዶ የሰዎችን ኃዘን ለግስወገድና ለእነርሱ ደስታን ለመስጠት ሥጋን ተዋህዶ ተወለደ ። እርሱ በሥጋ በመወለዱ ዓለም ከውደተተ ኃጢአት አት ተነግሮ ሰዎች የዘለዓለም ተድላ ነፍሱን ያገኘ ዘንድ አምላክ በሰዎች ዓመት ተገኘል ወደዚህ ዓለም መጣ «በመምጣቱም ፍጥረት ሁሉ ተደሰተ» አፍሪም ጅፀ የእርሱም በሥጋ መጠላው የዓለም ተሕድሶ ሆነ ።

እግዚአብሔር ወልድ በተለየ አካሉ ወደዚህ ዓለም በመምጣቱና ከትድስት ደንገል ተወልዶ የሰውን ባሕርይ ገንዘብ በማድረግ ሰዎች የእግዚአብሔር ልጆች ለመባል በቱ = በጠላት በይደብሉሰ ምክር በተላላቱ ጊዜ አጥተውት የነበረውን የልጅነት ሙዳን መልሰው አገኙ ። የዓለም ሁሉ ታላቅ ደስታ የተባለ ይህ ነው ። «የእግዚአብሔር ልጆች ተበለን ለንጠራ አብ እንዴት ያለውን ፍቅር እንደ ሰጠን እየ እንዲሁም ነን ወዳጆች ሆይ አሁን የእግዚአብሔር ልጆች ነን» ጅፂ የሁጅ—ይ

ለሰው የእግዚአብሔር የጸጋ ልጅ ከመሆንና ከነፃነት የበለጠ ከብር ወይም ደስታ አይኖረውም ታዲያ ለሰው ደስታና ሰላምን ነፃነትንና ከብርን ይሰጥ ዘንድ ራሱን ዝቅ አድርጎ ለተወለደው የሰውን ውርደትና የዓለምን ጉስቆልና ላልተጸየፈ ለእርሱ የሚከፈለው ሞጋ ምንድን ነው የልደቱ በዓል በምን ሁኔታ ሊከበር ይገባል? ተብሎ የተጠየቀ እንደሆነ እርሱ እግዚአብሔር ወልድ በኃጢአት የተገባ ቆለውንና የተበላሸውን ዓለም ለግደስ ራሱን ዝቅ አድርጎ በትሕትና ጠቶ ከጉስቆልናው አድሶ እንዳሰደሰተው ሁሉ ዛሬም ሰዎች የተቸገሩትን በመርዳት ያዘነትን በግጽናት በዓለ ልደትን ቢያከብሩ ደስታቸው ፍጹም ይሆናል ።

ስለዚህ የጌታችንና የመድኃኒታችንን የልደት በዓል ስናከብር እርስ በርሳችን መገባዘንና ስጦታ መለዋወጥ ብቻ ሳይሆን በገንዘባችን የተቸገሩትን በመርዳት ለባችን በንጹሕ እምነት አጸገተን ለበዓል ልደቱ የእጅ መነሻ አድርገን ግቅራብ ይፈለግብናል ። የጌታችን ልደት ለእኛም የነፍሳችን ልደት ነው በነፍሳችን በሲኦል ከመጣል በእግረ ሰይጣን ከመረገጥ ነፃ የወጣንበት መንፈሳዊ በዓል ነውና ።

የቅዱስ ገብርኤል ድንቅ ሥራ በሐያኛው ምዕት ዓመት

ቅዱስ ገብርኤል ከሰባቱ ሊቃና ሙሉ ለነት እንደ ነው ስለ ድንቅ ሥራ ስለ መልካም አገልግሎት ከእግዚአብሔር ዘንድ በየጊዜው እየተላከ ሊገኝ ይችላል። የሥራችን ያበረረ የነበረ ቅዱስ ገብርኤል መሆኑን ታላቁ መጽሐፍ አልፎ በየገደብ ጠቅሶታል። ከድንቅ ሥራውም የተነሳ በብሉይ ዘመን በሚኖሩ ሰዎች ዘንድ ተወዳጅነትና ተፈሪነትን ያተረፈ መልካም ሆኖ እናገኘዋለን። በሐያኛው ምዕት ዓመትም በሚኖረው ሕዝብ መካከል በትንሹም በትላቁም ዘንድ በድንቅ ሥራው በረዳ ትነቱ፣ በሰላምታ ከእግዚአብሔር ዘንድ እየተላከ ስለትን በመፈጸሙ አገልግሎትን በመስጠቱ የመታወቅ የመደንቅ የመፈራትን ዘፍተኛ ደረጃ ይዞ የሚረዳ ታማኝ የሰላም መልካም ነው።

ይህም በመሆኑ «ገብርኤልን የግዴታውን ማግኘት የግዴታውን ሰው ለይንኝ» እየተባለ ይተረክላል። ይህም ግለት በየዓመቱ የቅዱስ ገብርኤልን በዓል የግዴታውን ክርስቲያን ለይንኝ ለማለት ነው። ወደ አባባሉ ያተኮረን እንደሆነ ቅዱስ ገብርኤል ያደረገው ድንቅ ሥራና የፈጸመው አገልግሎት ከብሉይ ኪዳንና ከሐዲስ ዘመን ይልቅ በሐያኛው ምዕት ዓመት እጥፍ ሆኖ እናገኘዋለን።

ይህንንም ለግመዛዘን በፈለግ ቅዱስ ገብርኤል በብሉይ ኪዳንና በሐዲስ ኪዳን የፈጸማቸውን ድንቅ ሥራዎች መረጃ እንዲሆኑ ተጠላን እንጠቅሳቸዋለን።

ለን ጅኛ/ ናቡከደነጾር ሶስቱን ወጣቶች ወደአቶነ እሳት ባስጣላቸው ጊዜ ቅዱስ ገብርኤል ከእግዚአብሔር ዘንድ ተልኮ በኃይል ይነድ የነበረውን እሳት እንደ በረዶ አቀዝቅዞላቸዋል። ናቡከደነጾር ሆኖ በገሃ ሥራው እየተደነቀ ታስረው እሳት ውስጥ የተወሰዱት ሶስት ነበሩ። አሁን ግን በእሳት መካከል የሚመላለሱ ሰዎችን አራት አያለሁ ምንም አላቆስላቸውም የአራተኛውም መልክ የለም። ልክትን ለጅ ይመስላል ብሎ መለሰ፤ ይህም ቅዱስ ገብርኤል ነው ትንቢተኛን አልፎ ያገለግላል። የክፍተት ጅጅ-ጅጅ፤ ይህም የሚያሳየን ቅዱስ ገብርኤል የፈጸመውን ድንቅ ሥራ ብቻ ሳይሆን ሦስቱ ወጣቶችም የእግዚአብሔር ለምልክት በሕዝብ ዘንድ እንዲታወቅ ስላደረጉ በሕይወታቸው ቀርቶ ለብላቸው እንኳ ሳይጠቁር ጥላሸት ሳይኖሩበት ማገኘቱ የእግዚአብሔር ኃይል በነሱ ላይ ለድርጊት መሥራቱን ይገልጻል። ይህም ሁኔታ በየጊዜው እግዚአብሔርን ለምኑው ለሚሠሩ ክርስቲያኖች ሁሉ እግዚአብሔር ቅዱስ ገብርኤልን እየላከ ዘለፍ ለዩ መከራና ስቃይ እንደሚደርሱባቸው ይህ ድንቅ ሥራ ምስክር ነው።

ጅኛ/ ከክርስቶስ ልደት በፊት በስድስተኛው መቶ ዓመት የነበረው ነቢዩ ዳንኤል በፋርስ ተግርብ ሳለ እራሱና ወገኖቹ በስደት በነበሩበት ጊዜ ስለሚደርስባቸው ገፍና ሰቆቃው ሲያገኙ ሱባኤም ገብቶ በሚጸለዩበት ወቅት ከእግዚአብሔር የተላከው ቅዱስ ገብርኤል ስለሚረገጥ እርዳታ ስለ ድንቅ

ሥራ ስለገለጠለት ጥበብ እንደሚከተለው መስክረለታል።

«ገናም በጸሎት ስናገር አስቀድሜ በራእይ ለይኛው የነበረው ሰው ገብርኤል እነሆ እየበረረ መጣ፤ በግታም መሥዋዕት ጊዜ ዳስሰኝ አስተገረኝም ተናገረኝም እንዲሁም አለ ዳንኤል ሆይ ፤ ጥበብህን ግስተዋልን እሰጥህ ዘንድ አሁን መተቻለሁ። አንተ እጅግ የተወደድህ ነህና በልመናህ መጀመሪያ ላይ ትእዛዝ ወጥቶላል እኔም እነገርህ ዘንድ መተቻለሁ አሁንም ነገሩን መርራ ራእዩንም አስተውል» ትንቢተኛን አልፎ ያገለግላል። የክፍተት ጅጅ-ጅጅ፤

እንዲሁ ያለው ድርጊት ክርስቲያኖች ሁሉ ሊጠቀሙበት ይችላሉ። ዳንኤል ይህን ሁሉ ሲያገኝ የቻለው እየጸለየ እግዚአብሔርን በመለመኑ ነው። ግንኛውም ክርስቲያን እንደሰ በእውነት እየጸለየ እግዚአብሔርን ከለመኑ ገብርኤል እያለው ወደሱ ይመጣል። በራእይም ተገልጦ ያነጋገረዋል ሕይወቱንም በመንፈስ ይዳስሰዋል። መንፈሳዊ እውቀትን ግስተዋልን ይሰጠዋል። ስዎችን ለግገልገል በእግዚአብሔር የሚላኩ የምሕረት መልክተኛ ነውና።

ለስተኛ ቅዱስ ገብርኤል ለዘካርያስና ለባለቤቱ ለአልሳቤጥ የፈጸመው ድንቅ ሥራ ነው ይኸውም ሁለቱ መካከል ሆነው ካረጁ በኋላ የሚከተለውን የምስራች ቃል ለዘካርያስ አስሰረው «ዘካርያስ ሆይ ጸሎትህ ተሰምቶልክልኝ»

አትፍራ ሚስትህ አልሳቤጥም ወንድ ልጅ ትወልድልሃለች ስሙንም የሐንስ ትለዋለህ ደስታና ተደላም ይህን ልሃል በመወለዱም ብዙዎች ደስ ይላቸዋል። የሐንስ ወንጌል ምዕራፍ ፩ ክፍተር ፲፫-፲፱ ። ልጅ መውለድ የተሳኛው መካኛች ሁሉ ልጅ እንዲወልዱ ለቅዱስ ገብርኤል የሚሳሉት ይህን መሠረት በማድረግ ነው።

ይህም በመሆኑ ከላይ ስማቸው ለተጠቀሰው ቅዱሳን ቅዱስ ገብርኤል የፈጸማቸው ድንቅ ሥራዎች በየጊዜው ከሚነሳው ትውልድ ጋር ዘመናትን አቋርጠው በመንፈስ እየተጓዙ በክርስቲያኖችና በቅዱስ ገብርኤል መካከል ያለውን ወዳጅነት እንደ ፋና ሲያበሩት ይኖራሉ።

ለላው አንዳንድ አማኞች ለወንጌል መስፋፋት ለሴተክርስቲያን እድገት መስቀሉን ተሸክመው ሲጓዙ በእሳት፣ በስለት፣ በእስራት፣ ይፈተኛሉ ስለራዊት ይጣላሉ። በዚህ ጊዜ እሳቱን ስለቱን እንዲቀዘቅዩላቸው በእስራት ሳሉ ኃይል እንዲያገኙ አራዊቱን ለማዳን እንዲያደርግላቸው ከእግዚአብሔር የሚላኩት ቅዱስ ገብርኤል መሆኑን የቤተ ክርስቲያን ታሪክ ይመሰክራል። ስለዚህም ሥራ ይቀሰቅሳቸዋል። ገብርኤል የፈጸማቸው እገቢ ሥራዎች አንድ ጊዜ የተፈጸሙ እንጂ በየዓመቱ ሲፈጸሙ አይኖሩም።

በሐያኛው ምዕት ዓመት ግን በየዓመቱ ታህሣሥ ፲፱ ቀን በእትዮጵያ ክፍላተ ሀገራት በቅዱስ ገብርኤል ስም የታነቡ ከ፲ በላይ የሚሆኑ አብያተ ክርስቲያናት ይገኛሉ። በነዚህ ሁሉ እየተገኙ የሚሳሉት ክርስቲያኖች ሁሉ በቅዱስ ገብርኤል የተፈጸመ ስምላቸውን ድንቅ ሥራና አዳዲስ ተላ

ምር ሲያቀርቡ መስማትና ግጥም ስድብ ድንቅ ከማለት በቀር ሌላ መልስ አይገኝለትም። የእትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ሐዋርያዊ ድርጅት የወንጌል መምህራን ተዘዋውረው ያስተማሩባቸውን በጣም ታዋቂ የሆኑትን ኒራት የገብርኤል አብያተ ክርስቲያኖች ከዚህ ቀጥለን እናሳያለን።

አንደኛ በአዲስ አበባ መንበረ መንግሥት ገብርኤል ሁለተኛ በወላይታ ደልቦ ቅ/ ገብርኤል ሦስተኛ በጋሙጎፋ ኤሲ ገብርኤል በነዚህ በሶስቱ የተሳሳ ሚው ብዛት የሰለቱ አገባብ ማለት በገንዘብ በእግዚአብሔር በሻማ፣ በጃንጥላ በክብት አገባብ በኩል ተመሳሳይ ሲሆን በአንዳንድ በኩል የሚለያዩበት አለ። ለምሳሌ ኤሲ ገብርኤል ቅቤ ሱልጣን ፍራፍሬዎችና የኮባ ጉግኝ የቀጠማ ጉዝጓዝ በብዛት ሲገቡ ደልቦ ገብርኤል ደግሞ ግንኛውም ሰው ሌላ ስለት ቢይዝም እንደ ባህል ሆኖ ድንጋይ በራሱ ላይ ተሸክሞ ይመጣና ከዚያው ይጥላል ደንጋዩም በብዛት ይከመራል እንቁላል ዶር ግርና ቅቤ በብዛት ይገባል።

አራተኛው ደግሞ በሐረርጌ ክፍለ ሀገር የሚገኘው ቁልቢ ገብርኤል ነው። ከአዲስ አበባ ከተማ ፩፻፳፪ ኪሎ ሜትር ተገዞ በወበራ አውራጃ የደንቅ ሥራ ፈጻሚ የሆነው የቅዱስ ገብርኤል በዓል በየዓመቱ ታህሣሥ ፲፱ ቀን ከእስራራቱ ክፍላተ አገር በተሰበሰቡና በውጭ ሀገሮች ዜጎች ተከብሮ የሚውለው ነው የወንጌል መምህራኑ እንደተመለከቱት ወደዚህ ቅዱስ ቦታ የሚመጣው ተሳላሚ ሁሉ ተራራ ሸለቆ የሀገር እርቀት የሃይማኖት ልዩነት አቅምና ገንዘብ ሳያገደው በማየታቸው የቅዱስ ገብርኤልን ተራዳኪነትና ሰሜነት ምን ያህል እንደሆነ አድንቅዋል። በተጨማሪም

ግሪም አንዱ ለሌላው የሚያደረገውን ሰብአዊ ርኅራኄና የሚያሳየውን ፍቅር በማየታቸው በቅዱስ ገብርኤል ድንቅ ሥራ ተገርመዋል።

በሌላ በኩል ደግሞ ብዙ ዓመት ዲላ ሆኖ ስኖር ተናገርኩ እንደ ትጋን በአልጋ ላይ ተጣብቄ ስኖር ከበሽታዬ ድኘት መጣሁ ጀርቆ ደንቀረው ስኖር ለመሰማት ቻልኩኝ፤ በሰለጃራ አመል ተይገር ስኖር ከእንዲህ ያለው መጥፎ ጠባይ ተላቀኩ፤ በመጠጥ ሰካራም ወፈረሁ ሆኖ ስኖር ይሄው ገብርኤል ገላገለኝ እያሉ ስለ ገብርኤል ድንቅ ሥራ የሚናገሩ ሰዎች ቁጥራቸው ብዙ ነው። በጠቅላላው ሁሉም እንደተሳሰው በጉልበቱ ተንበርክኮ መጻሕፍት ከወገቡ በላይ እራቁቱን ሆኖ መሄድ ድንጋይ ተሸክሞ ቤተ ክርስቲያንን መዞር ሲቆዩ በስዕሉት የወለዱዎቸውን ልጆች ትናንሽ ቱን ታቅፈው ከፍ ያሉትን በእግራቸው ድቅ ድቅ እያደረጉ ግዞር ከድራጃዋና ከሐረር ከተማ ከ፳፭ ኪሎ ሜትር ያላነሰ መንገድ በእግር በመጓዝ የቤተ ክርስቲያን አካባቢ ያጣበቡ የሰው ዓይነትና ብዛት ምግብ ተመግቦ የሚያደር መምሰሉ ቀርቶ ወደባዓቱ ለመመለስ እንኳ መንገድ የሚያገኝ አይመስልም።

በዚህ አንጻር እያንዳንዱ ተሳይ ሲጠይቁት በብዙ ዓይነት መልክ እንደ ተሳለፍ ስለቱም እንደደረሰለት ይናገራል። አድናቆቱም እጅግ ነው ትርኢቱም ብዙ ነው። በዚህ አኳኋን በየዓመቱ ታህሣሥ ፲፱ ቀን የእግዚአብሔር መልክ ተኛ የሆነው ቅዱስ ገብርኤል የፈጸመው ድንቅ ሥራና ተለምር ቢጻፍ የመጽሔታችን ዓምድ ባልቻለውም ነበር።

አለቃ ነቢዩ ለውል የሐንስ

«መላእክትና ሰዎች አንድ መንጋ ሆኑ»

መንጋ የሚለው ቃል ሰዎችንና መላ እኩነትን እንዲያሳይን አራዊትን አዕዋናንና የመሳሰሉትንም አጠቃሎ የሚገልጽ ቃል ነው ይህ ብቻላይሆን አንድ ዓይነት ተፈጥሮ ያላቸውም ቢሆኑ በቁጥር በርኩት ሲሉ መንጋ እየተባሉ ይጠራሉ በሌላም በኩል የጅብ የወፍ የአንገላ የአይጥ ወዘተ መንጋ እየተባሉ ይነገራሉ ።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ወደዚህ ዓለም መጥቶ ሰው ሆኖ ሥጋን ለብሶ በሰውነት ለመገኘት ክፍለ ዘመን ግን እራሱን በጠባቂ ቃሉን የሚከተሉትን በመንጋ እየመሰሰ አስተምሯል ።

መንጋላዊው ሉቃስ በጸፈው መንገል ምዕ-፲፪ ቱ-፱፻ ላይ « አንተ ታናሽ መንጋ መንግሥተ ሰማያትን ሲሰጣችሁ የሰማያዊ አባታችሁ በጎ ፈቃድ ነውና አትፍሩ በማለት የሰው ወገኖችን መንጋ በሚለው ቃል ገልጧቸዋል እንዲሁም በዮሐንስ መንገል» ከእነዚህ በጎች ያልሆኑ ሌሎች በጎች አሉኝ እነርሱን ደግሞ ላመጣ ይገባኛል ደምደም ይሰማሉ አንድም መንጋ ይሆናሉ» በማለት ተናግሯል የዮሐ- ወገ-፲፮ ።

በሐዋርያት ሥራ ምዕጽ ቁጥ-፳፰ ላይ ደግሞ «በገዛ ደሙ የዋጀትን የእግዚአብሔርን ቤተ ክርስቲያን ትጠብቁ ዘንድ መንገድ ቅዱስ እናንተን ጳጳሳት አድርጉ ለሾመበት ለመንጋው ሁሉና ለራሳችሁ ተጠንቀቁ እኔ ከጌድሁ በኋላ ለመንጋው የማይራራ ወዘተ ጥቅ ተከላምች እንደሚገቡባችሁ ደቀ መዛሙርቱንም ወደጋለቸው ይስቡ ዘንድ ከራ ነገርን የሚናገሩ ሰዎች በመካከላችሁ እንዲነሱ እኔ አውቃለሁ» የሚል ተጽፎ እንመለከታለን ። እንደ ሁም ሐዋርያው አጥርስ በእናንተ ዘንድ

ያለውን የእግዚአብሔርን መንጋ ጠብቆ ለመንጋውም ምሳሌ ሁኑ ይላል ጳጳጽ አጥ-፮-፫-፫ ።

ሰለው የተነገሩት ደግሞ አስተማሪዎች መሆናቸውን ነው እንደዚህ ከሆነ አስተማሪዎች ምእመናንን የማስተማርና



ሰብአ ሰገላ በቤተ ልሔም ለተወለደው ኢየሱስ ወርቅ ዕጣን ከርቤ ለመስጠት በግመሎቻቸው ላይ ይጻፋሉ ።
ይህ ሁሉ የሚያስረዳው በመንጋ ከክህደትና ከነፋሳቱ የመጠበቅ ኃላፊ የተመሰሉ ምዕመናን በጠባቂዎች ተመነት አለባቸው ማለት ነው።

በመንጋ የተመለሱትም ምእመናን በመካከላቸው ስምምነት እንዲኖራቸው ያስረዳል መንጋዎች በመካከላቸው ስምምነት ከሌላ በአንድነት በመስማራት ውሀ ተጎንጎሞተው ሣር ነጭተው ለመኖር አንድሚያችሁ ምእመናንም በመካከላቸው ስምምነት ፍቅር ሰላምና አንድነት ከሌላ በጎብረት እግዚአብሔርን ለማመስገን አይችሉም ።

ማንኛውም ፍጡር በጎብረት ሆኖ ፈጣሪውን ማመስገን እንደሚገባው ነቢዩ ኢላይያስ ምዕ. ፲፩፮-፱ ሲናገር ተኩላ ከበግ ጠቦት ጋር ይቀመጣል ነብርም ከፍላጭ ጠቦት ጋር ይተኛል ጥጃና የአንበሳ ደቦል በአንድነት ያርፋሉ ታናሽም ልጅ ይመራቸዋል ላምና ጅብም አብረው ይመጣሉ ግልገሎቻቸውም በአንድነት ያርፋሉ አንበሳም እንደበረ ሣር ይበላል የሚጠባውም ሕፃን በእባብ ጉድጓድ ላይ ይጫወታል ጠት የጣለውም ሕፃን በእፋኝነት ቤት ላይ እጅን ይደግፍል በተቀደሰው ተራራዩ ሁሉ ላይ፣ እይጎ-ዱም፣ አያጠፋም ውሀ ባሕርን እንደሚከደን ምድርም እግዚአብሔርን በማወቅ ትሞላላችኛል ። ይላል ።

ነቢዩ ከዚህ በላይ እንደተናገረው እነዚህ ፍጥረታት ሁሉ በጌታችን በመሆኑ ድንጋጌችን ኢየሱስ ክርስቶስ ልደት ሰላምና ፍቅርን አንድነትንም አግኝተው ተደስተዋል ይህንንም የሰርዖዊው ሊቅ ቅዱስ ኤፍሬም ሲገልጽ «ወኩሉ ፍጥረት ተፍሥሐ በምጽግትክ» ወደዚህ ዓለም በመምጣት ፍጥረት ሁሉ ደስ አለው ብሏል በዕለተ ልደት ።

ለመጀመሪያ ጊዜ በጎብረት ሆነው ለእግዚአብሔር ምስጋና ያቀረቡት መላ እኩነትና እረኞች ናቸው ጌታችን በቤተ ልሔም በላምች በረት ሲወለድ የተገለጸው ለእነርሱ ስለሆነ በአንድነት ሆነው «ከብር ምስጋና ለእግዚአብሔር በእርያም ይሁን ሰላምም በምድር ለሰውም በጎ ፈቃድ» ብለው ካመሰገኑ በኋላ መላእክት ወደሰማይ ሲወጡ እረኞች ወደየቤታቸው ሂደው ይህንን እግ

ዘእብሔር የገለጸልን ታላቅ ምሥጢር ልንደብቀው አይገባንም ብለው የልደቱን የምሥራች ለወገኖቻቸው አበሠሯቸው ሉቃስ ፫፻፱።

ይህንን መሠረት በማድረግ ሊት የታያዊው ሊቅ ቅዱስ ያሬድ ስለ ጌታችን ልደት በዘመረበት የአስተምር ድን ላይ «የም-አሐዶ መርኤተ ኮኔ» ዛሬ መላእክትና ሰዎች አንድ መንጋ ሆኑ ክርስቶስን በሃይማኖት ቃል ያመሰግኑት ዘንድ» ብሏል እንዲሁም የተለያዩ ፍጥረታት የተለያዩ ገጸ በረከቶችን ለክርስቶስ ልደት ማቅረባቸውን ሲገልጽ «በአንተ ልደቱ ለክርስቶስ አድባር ኮኔ... ስለ ክርስቶስ መወለድ ተራሮች የሕይወት ጎብስትን ሆኑ የዱር እንጨቶችም የበረከት ፍረን አረፉ የባሕር ውሃም ወተትንና ማርን ሆነች መላእክትም ተሰብስበው በሕፃን እናት በድንግል ማርያም ላይ ከጎፋቸውን ጋረዱ» ይላል እንዲሁም ሽብሉ ሰገላ ወርቅ፣ ዕጣን (ከርቤ ይዘው መጥተው ለኢየሱስ ካበረከቱ በኋላ እጅግ በጣም መደሰታቸውን ሲገልጹ» አንፈራጹ ሰብአ ሰገላ አምንጎም አምጽኦ መደም መ ረኪሶሙ ሕፃን ዘተወልደ ለን» ሰብአ ሰገላ የተወለደውን ሕፃን (ኢየሱስን) አግኝተው መባቸውን ከሰው በኋላ ዘላቀ ተደሰቱ ብሏል ። ይህ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የተወለደበት ዕለት ፍጥረት ሁሉ በጠቅላላ የተደሰተበት ዓቢይ በዓል በመሆኑ እንደቀላል ነገር ልንመለከተው አይገባም ይህንን ዓቢይ ልደት ከታናናቸው ፍጥረታት ጀምሮ እስከታላላቆች ድረስ በልዩ ልዩ ስሜት እንዳከበሩት ተመልክተናል ።

የሱሎችን ፍጥረታት ስሙታዎች እየተመለከትን በአንክር ብቻ ማለፍ የለብንም የበዓል ልደቱ ተካፋዮች ለመሆን የምንችልበትን ገጸ በረከት የማቅረብ ግዴታ አለብን እንደአንድ ሰዎች በዓል ልደቱን በምን ዓይነት መንገድ ማክበር እንደሚገባ ባለመረጃታቸው የበዓሉ ዕለት ያለ መጠን በልተው ሲገደዱ

ነቅይው ላሉ ሱሎች ደግሞ ከአቅማቸው በላይ አብዝተው ጠጥተው ሠክረው ሰውን ሲሰድቡ፣ ሲያዋርዱ ወዘተ ይውላሉ እንዲሁም ከሥነ ምግባር የተነሣ በየመንገዱ እየወደቁ የገዛ ሰውነታቸውን ከመገዳት የሚደርሱም እንዳሉ እያጠራጥርም እንግዲህ ይህንንና ይህንን የመሳሰሉት ተግባሮች ሁሉ የበዓሉን ዓላማ የሚከተሉ ሳይሆኑ ከዓላማው ውጭ ስለሆኑ ክርስቲያን የሆነ ሁሉ እንደነዚህ ካሉ አስነዋሪዎች ተግባሮች የመጠንቀቅና የመጠበቅ ግዴታ አለበት።

በዓሉ መንፈሳዊ እንደመሆኑ መጠን መክበር ያለባት በምስጋና በጸሎት የተረጎሙትን ምግብ ይዞ በመጠየቅ፣ ያዘኑትን በማጽናናትና መንፈሳዊውን ሥራዎችን በመፈጸም ነው።

ሰብአ ሰገላ ለተወለደው ሕፃን አያሱስ መባቸውን አቅርበው እንደዘለሉ ከላይ ተገልጿል እኛ በዚህ ዕለት መካለልና መደሰት ያለብን ምስጋናችንና መባቸን ለክርስቶስ በማቅረብ ነው የምናቀርበውም ምስጋና በእኛው ብቻ መወሰን አይኖርበትም እረኞች ከመላ እኩነት ጋር እንደ አንድ መንጋ በመሆን ክርስቶስን ካመሰገኑ በኋላ ይህንን ያየነውን ታላቅ ምሥጢር ለወገኖቻችንም መግለጽ አለብን በማለት ሂደው ለወገኖቻቸው እንደተናገሩ እኛም የልደቱን የምሥራች ላልሰሙት የማስማት ግዴታ አለብን።

እኛን ለማዳን ሲል ከሰማየ ሰማያት ወርዶ ሰው ሆኖ ሥጋን ለብሶ ከድንግል ማርያም የተወለደውን ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከመላእክት ጋር እንደ አንድ መንጋ በመሆን ዘወትር ወከብር ምስጋና ለእግዚአብሔር በእርያም ይሁን ሰላምም በምድር ለሰውም በጎ ፈቃድ» እያልን እናመሰግንው ለልደቱም ተሳታፊዎች መሆናቸውን ለመግለጽ የምንችለው በምስጋናና በልዩ ልዩ መንፈሳዊው ሥራዎች መሆንን እንዘነጋ ።

ቄስ ልሳነወርቅ በዛብገ

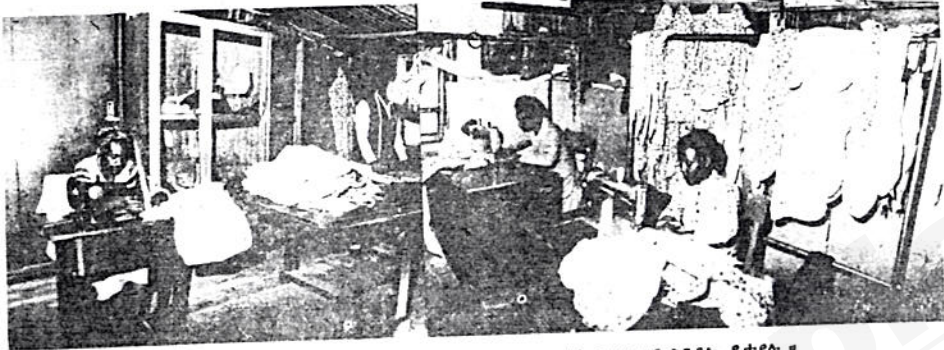
ልማት በቤተ ክርስቲያን

በቅድስት ቤተ ክርስቲያናችን እካ ባቢ የሚከናወኑት የልማት ተግባር ሮች እንደ ዓይነት አይደሉም የትምህርት ለተገባረ ዕድል ለግራም ለግራም ለግራም የሚከናወኑትም ይከናወናሉ።

ከሚከናወኑትም የልማት ሥራዎች አዳጊነት አዳጊነት በመጽሐታችን ላይ የምናሠራቸው በንቃትና በትኩረት

አካባቢ ስለሚካሄዱት የልማት ሥራዎች እንመለከታለን። ቀደም ሲል በመንበረ ፀባዮች ቅድስት ሥላሴ ካቲድራ በርከት ያሉ የልማት ተግባር ሮች መቋቋማቸው የሚታወስ ነው። አሁን በጽሑፋችን ለመግለጽ የምንፈልገው ተቋቁመው ነበር ስለሚባሉት ሁሉ ሳይሆን ለአሁን በሥራ ስለሚገኙት የልማት ተከላካይ ሰፊ ስራዎች እንመለከታለን። ቀደም ሲል በመንበረ ፀባዮች ቅድስት ሥላሴ ካቲድራ በርከት ያሉ የልማት ተግባር ሮች መቋቋማቸው የሚታወስ ነው። አሁን በጽሑፋችን ለመግለጽ የምንፈልገው ተቋቁመው ነበር ስለሚባሉት ሁሉ ሳይሆን ለአሁን በሥራ ስለሚገኙት የልማት ተከላካይ ሰፊ ስራዎች እንመለከታለን።

ምትኩን ስለሥራው እንዳንድ ጥያቄዎችን አቅርበንላቸው መልስ ሰጥተውናል። ይህ የልብስ ተከላካይ ሰፊ ስራ ስንት ዓመተ ምሕረት እንደተጀመረና ሲጀመር ስንት ሰዎች እንደነበሩ በፊደላትና በብሉን ላቀረብንላቸው ጥያቄዎች ሲመልሱ ለልብስ ተከላካይ ሰፊ ስራ እንደተጀመረና ሲጀመር እንደተከላካይ ሰፊ ስራ እንመለከታለን።



የመንበረ ፀባዮች ቅድስት ሥላሴ ካቲድራ ልብስ ተከላካይ ሰፊ ስራ እንደተጀመረ ይታያል።

የሚሠሩትን ለማበረታታት ሲሆኑ፤ የልማት ተግባር ሳይጀምሩ የተቀመጡትን እንዲጀምሩና እንዲሠሩ ለማነቃታት ነው።

በአሁኑ ጊዜ አብያተ ክርስቲያናት ሁሉ የልማት ተግባር አስፈላጊ መሆኑን በመገንዘባቸው አቅም ያላቸው ለብቻቸው አቅም ያነሣቸው ደግሞ በመተባበር የልማት ተግባር ሮችን ለማቋቋም በመጣር ላይ ይገኛሉ። ይህም በተለይ ለጉዳዩ ለምትገኙት ቅድስት ቤተ ክርስቲያናትን ታላቅ አስተዋፅኦን የሚያበረክት ነው።

ባለፈው እትማችን ስለገፋ ቅድስ ገብርኤል ዕድ ጥበብ ማሠልጠኛ ት/ቤት መግለጻችን ይታወሳል። በዛሬው እትማችን ደግሞ በመንበረ ፀባዮች ቅድስት ሥላሴ ካቲድራል

ትና የመ-ካሽ ሥራ ነው። እነዚህን ሁለት የሥራ ክፍሎች በበላይ ሆነው የሚመሯቸው አቶ ምትኩ ለማናቸው። አቶ ምትኩ የሚሰፉትን ልብስ ተከላካይ ሁሉ እየመጡ እየላኩ በመቅደድ ለሠራተኞች ከማቅረባቸውም ሌላ ራሳቸውም ይሰፋሉ። በልብስ ተከላካይ ስራት የተመደቡት ሠራተኞች ቁጥር ከእርሳቸው ጋር ሰባት ናቸው። ሰባ ቱም ሠራተኞች በሥራ ጊዜ ከሥራው ጋር ለአንዳንድ እንኳን እንደማይለዩ ጠይቀን ተረድተናል። ነገር ግን ለእያንዳንዳቸው የሰፊ ስራ መኪና አልተዘጋጀላቸውም። ከላይ እንደተጠቀሰው የሠራተኞች ቁጥር ሰባት ሲሆን ለሚሰፉባቸው መኪናዎች ሁለት ብቻ ናቸው። ሠራተኞቹም እየተጠባበቁ በፈረቃ ይሠራሉ እንጂ ሌላ የተለየ ተግባር የላቸውም አቶ

ርኩም። ነገር ግን ጠይቁ እንደተረዳሁት ከሆነ አሁን ከአሥራ ስምንት ዓመታት በላይ ሆኖታል። ሠራተኞች ግን ብዙ አልነበሩም። በእንደሰው ብቻ ነው የተጀመረው እኔ ከዚህ በታ መጥቼ ሥራውን የጀመርኩት በ፲፱፻፶፬ ዓ.ም. ሲሆን በዚያን ጊዜ ሌላ ረዳት ሰው አልነበረኝም። የምሰፋው እኔ ብቻ ነበር። ከጊዜ በኋላ ግን ሠራተኞች ጥቂት በጥቂት እየተጨመሩ አሁን ከሰባት ደርሰናል ብለዋል።

ጥያቄ ስለነገሩ ወር ውስጥ ለስንት አብያተ ክርስቲያናት ልዑካን ለመስፋት ትችላላችሁ።

መልስ ስለሚያስፈልገው ሱቲ (ልብስ) ከቀረበልን በአንድ ወር ውስጥ ለሃያ አብያተ ክርስቲያናት

ልዑካን ልብሶችን ሰፍተን ለገበያ ለማቅረብ እንችላለን። ይህንንም ስል ለአንድ ቤተ ክርስቲያን የአምስት ልዑካን ልብሶችን ማስቲ ነው።

ጥያቄ ስለልብስ የሚሆኑትን ሱቲዎች እንደሌለጋችሁ ለማግኘት ትችላላችሁ? ወይስ ችግር አለባችሁ?

መልስ ስሁታዎቹ በሀገር ውስጥ የሚገኙ ስለሆኑ ብዙም ችግር የለብንም። ካቲድራሉ በወቅቱ እየገዛ ያቀርብልናል።

ጥያቄ ስለካቲድራሉ ሲያቃልልላችሁ የሚችሉ ችግር ከአለባችሁ ብትገልጹልን?

መልስ ስለሥራችን ላይ አንዳንድ ችግሮች መኖራቸው የሚያጠያይቅ አይደለም ሁሉንም ችግር ለመግለጽ ባያስፈልገንም ለአንዳንዶቹን መግለጽ ተገቢ ይመስለኛል።

ሠራተኞቹ በቁጥር ሳባት ስንሆን የምንሰፋባቸው መኪናዎች ሁለት ብቻ ናቸው ስለዚህ አራታችን ስንሰፋ ሦስቱ መቀመጥ ይኖርባቸዋል ይህንን ከቲድራሉ ለማቃለል የሚችል ይመስለኛል ለይቃልለውም የሚችሉ መኪናዎችን ገዝቶ አቅርቦ እንድንሠራ በማድረግ ነው።

ጥያቄ ስለልብሱን ከሰፋችሁ በኋላ በገበያ ላይ የማዋል ችግር ይገጥማችኋል? ወይስ እንደተሰፋ ወዲያውኑ ይሸጡላችኋል?

መልስ ስለልብሱ ከተሰፋ የመሸጥ ችግር ይህንን ያህል የጉላ አይደለም የካቲድራሉ ሁለት ሱቶች ስላሉት ወደ እነዚያ ሱቶች እየተላኩ ይሸጣሉ።

ጥያቄ ስለጊዜ የሥራ ክፍል ተመድቦ የሚሠሩት ሠራተኞች የሥራው ጠቅ እንኳን ትርፍ ሊያስገኙ የራሳቸውን ደመወዝ እንኳን አይችሉም ይባላል። ይህም ያህል እውነት ነው?

መልስ ከላይ እንደገለጸኩት ችግር የልብስ መስፈያ እጥረት ነው እንጂ መኪና ለአንዳንዳችን ተሰጥቶን ብንሰፋ እንኳን ለእኛ ደመወዝ በእጥፍ ለማምረት እንችል ነበር ችግር የመኪና መስፈያ አለማግኘታችን ነው።

ጥያቄ ስለሁን ከምትሠሩት ሥራ ሌላ በተጨማሪ ለመሥራት ያቀዳችሁት ሥራ እንዳለ ቢገልጡልን?

መልስ ወደፊት ለጀንጥላ የሚሆኑና በዋናው ቤተ ክርስቲያን እየተሰፋ እንደሚሸጡት ያለ የልብስ ዓይነቶች ቢቀርቡልንና የልብስ መስፈያዎች መኪናዎችም በልካችን ቢሰጡን በርከት ያሉ የሥራ ውጤቶችን ለማቅረብ ዕቅድ አለን በማለት አቶ ምትኩ ለማላቀረብንላቸው ጥያቄዎች መልስ ሰጥተዋል በመሄሽ ክፍል የሚሠሩትንም አነጋግረናቸው ነበር እነርሱ እንደሚሉት ለመሄሽ ሥራ የሚሆኑት ጥሪ ዕቃዎች የሚመጡት ከውጭ ሀገር ስለነበር አሁን የዕቃዎች ዕጥረት ገጥሞና አንዳንድ የሚያሠሩ ሰዎች ጥሪ ዕቃውን ካላስመጡልን በገነነ ነው የምንውለው ብለዋል።

ለመ-ካሽ ሥራ የሚሆኑትን ጥሪ ዕቃዎች ጠቅላይ ቤተ ክርስቲያን ለማስመጣት ይችላል እንደሆነ ለምን አይጠየቅም? በማለት ጥያቄ ለመንበረ ፀባዮች ቅድስት ሥላሴ ካቲድራል ዋና ጸሐፊ ዲያቆን ከፍ ያለው መራሂ አቅርቦንላቸው ሲመልሱ እስከአሁን ድረስ ይህንን ጥያቄ ለጠ/ቤተ ክርስቲያን አላቀረብንም። ወደፊት ግን ለማቅረብ እንሞክራለን ብለዋል። ገዳዩ የአንድ ካቲድራል ብቻ ሳይሆን ለሌላው አብያተ ክርስቲያናትን የሚመለከት ነው። በመ-ካሽ ክፍል ተሠልፈው የሚሠሩት ሠራተኞች የ፲፰ ዓመታት ልምድ ያላቸው እጅግ በጣም የሠለጠኑ ናቸው። ቤተ ክርስቲያን እነዚህን ሠራተኞች እንደቀላል ነገር ሳትመለከት ልትጠቀም ባቸው ይገባል።

ሠራተኞቹ የውጭ ሀገር ዕቃ እጥረት ገጠመ ተብለው ከሥራ እንዲባዙ እያስፈልገንም። በሀገራችን አደባባሪና ገዳማት ውስጥ የሚገኙት ልዩ ልዩ የሆኑ አልባሳት የወርቅና የብር ዝምዝማቸውና ጥልቀቸው እየተላቀቀ ሲወድቅ የሚያስጠግናቸው (የሚያሠራቸው) በማጣቱ ክፍተት ጉድለት ደርሶባቸዋል። እየደረሰባቸውም ነው። ታዲያ እንደዚህ ያለ ክፍተት ችግር እያለ እንደነዚህ

ያሉትን የሠለጠኑትን ሠራተኞች መድቦ አለማሠራት እጅግ በጣም ሞኝነት ነው። አባቶች ጸ በእጅ የያዙት ወርቅ ከመዳብ ቁጥር ነው። እንደሚሉት እነዚህን ሠራተኞች እንደዋዛ መመልከት ለቤተ ክርስቲያን አለማስጠን ነው። በዚህ ጉዳይ አባቶች ሊቃና ጳጳሳት ተመክክረው በየሀገሪ ስብከታቸው ሠራተኞችን በመውሰድ ወይም



የካቲድራሉ ዋና ጸሐፊ ዲ. ከፍ ያለው መራሂ

ዕቃዎችን ወደጠቅላይ ቤተ ክርስቲያን በመላክ እንዲታደሱ ለማድረግ ኃላፊነት አለባቸው።

የመንበረ ፀባዮች ቅድስት ሥላሴ ካቲድራል ከአቋቋማቸው የልማት ዘርፎች ሁለቱን ጠቅሰናል። በሁለቱም ላይ ያለውን ችግር በመጠኑ ጠቅሰናል። ካቲድራሉ በቅርቡ ጊዜ ላይ ሰጥ ሊያሟላቸው ከሚችሉው መኪና ከል አንደኛ ልልብስ ሰፊዎቹ በልካቸው መኪናዎችን ገዝቶ ማቅረብ ሁለተኛ ለጀንጥላና ልልብስ የሚሆኑትን ልብሶች እየመረጡ ማቅረብ ነው። እንደዚህ ሆኖ እንደሆነ የልማት ተግባር እየተጠናከረ የሥራው ውጤት እየበረከተና እየማረ ይሄ ያል። የሰፊት መኪና ሳያቀርቡ ሠራተኞችን በፈረቃ እንዲሠሩ መመደብ ግን ለአንድ በሬ ዘጠኝ ገበሬ እንደሚሉው የአባቶች ምላሴ ይሆናል።

ቂስ ልሣነ ወርቅ በሃብገ

የቤተሰብ ዓምድ

አዘጋጅ ንብረት አበበ

አንድ መንግሥት መልካም አመራር ያለውና የሕዝቡን አንድነትና ንብረት የጠነከረ ሲሆን በአገሩ ውስጥ ሰላምና ብልጽግና እንደሚሰጥ ሁሉ በሁለት ጾታዎች ማለት በባልና ሚስት መካከል በፈቃድ እግዚአብሔር በተፈጸመው ጋብቻ ውስጥ የሚመሠረተው ቤተሰብም ንጹሕ ፍቅር ፤ መተሳሰብና ሰላም የሰፈነበትና አንድነቱ እስከ መጨረሻው የጸና ይሆናል ። በዚህ ምክንያት ሁለት የነበሩት ሰዎች ከጋብቻ በኋላ አንድ ሥጋ ተብለው ይጠራሉ ይህም በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ «ድንቅ ምሥጢር» ተብሎ ይታወቃል ።

በቤተ ክርስቲያናችን ሥርዓት ጋብቻ ከሰባቱ ምሥጢራት ቤተ ክርስቲያን እንደ አንዱ ተቆጥሯል ። ምክንያቱም በውስጡ ሁለት ድንቅ ምሥጢርን ያዘለ በመሆኑ ነው። ይኸውም የሚታይ አገልግሎት፣ የሚይታይ ጾጋ ተብሎ ይታወቃል ። ሁለት ወጣቶች ተዋህደው ተስማምተውና በፍቅር ተሳታፊው ጋብቻን ሲፈጽሙ ይታያሉ ። ነገር ግን አንድ ሥጋ ሆነው ሲዋሃዱ አይታዩም አንድ መሆናቸው የሚገለጸው ሁለቱ በሚያፈሩት ፍሬ ነው የሚወለደው ልጅ ያንኛ ያንተ የኔ ነው ለማለት አይቻልም የእኛ እንጂ ።

ስለዚህ ሰው አባታችን እናቱን ይተዋል ከሚሰቱም ጋር ይተባብራሉ ሁለቱም አንድ ሥጋ ይሆናሉ ። በሚል ቃል ወንጌላዊው ማቴዎስ አጠቃሎ ታል ።

ስለሆነም እግዚአብሔር በፈቃዱ ለሰዎች ላዘጋጀው ልዩ ድንቅ ምሥጢር ሰዎች ከፍተኛ ጥንቃቄ ሊያደርጉለት ይገባል ። በተለይም ክርስቲያኖች መልካም ጋብቻን ለመመሥረት የሚከተሉትን ማወቅና መጠበቅ ይኖርባቸዋል ።

ጳጳ/ አንድ ወንድ በአንዲት ቤት አንዲት ሴትም በአንድ ወንድ መጽናት ፤ ሁለቱም ጾታዎች በአንድነት

ተሳሰረው ቤተሰብ ከመሠረቱ በኋላ ወደሌላ ባህሪ ፈት የነበሯቸው ንጹሕ ፍቅርና መተሳሰብ ስለሚቀነሱ እርስ በእርሳቸው መለያየት ይሆናል ። ይህም እግዚአብሔር ያ ከ በ ረ ው ን ሕግ

ምንም ዓይነት ችግር የማይፈታው በመሆኑ ዘለዓለማዊ ነው ። ፍሬውም እስከመጨረሻው ያሚረ ይሆናል ።

ጳጳ/ ጋብቻ ከሥጋ ዝምድና የራቀ መሆን አለበት አንድ ክርስቲያን በምንም ዓይነት የእጎቱን ወይም የወንድ



የጳጳ ዓመት ጋብቻቸውን በቅዱስ ሉራኤል ቤተ ክርስቲያን ሐምሌ ፳ ቀን ፳፻ ዓ.ም ያከበሩት ለቶ ሁንዴ ሚሊና ባለቤታቸው ወይዘሮ ሙሉነሽ ገመዳ ከቤተ ሰባቸው ጋር ፤

ማፍረስ ስለሆነ በነፍስም በሥጋም ከማስወቀሱና ከማስቀጣቱም ሌላ የቤተሰብን ክብር ያሳጣል ።

ጳጳ/ መልካም ቤተሰብ በንጹሕ ፍቅርና በሁለቱ ጾታዎች መካከል ባለው መልካም መግባባት መመሥረት አለበት ። ፍቅር የለለው ጋብቻ ጨው የሌለው ወጥ ስለሆነ ጣዕም የለውም ። ፍቅር የተመሠረተ ቤተሰብ ግን

ሙን ልጅ ማግባት በሕገ ቤተክርስቲያን የተከለከለ ነው ። ምክንያቱም በንጹሕ ፍቅር በመተሳሰር በጋብቻ ምክንያት የሚፈጠረው ዝምድና የላቀና የከበረ በመሆኑ አባቶቻችን እስከ ሰባት ትውልድ ድረስ ሰዎች እንዲጠባቡ ሥርዓት ስርተዋል እኛም ልጆቻቸው ይህንን ጠብቀን ማቆየት ግዴታችን ነው ።

ጳጳ/ ግንኙነት ከፍተኛ ነገር በምስክር ፊት በደረግ የጸና እንደመሆኑ መጠን በሕገ ቤተክርስቲያንና በእግዚአብሔር ቅዱስ መንበር ፊት የተደረገ ጋብቻ ምንም የጸና ይሆናል ። በዚህ ሁኔታ ጋብቻቸውን ፈጽመው የቆዩ ቤተሰቦች ምሳሌነታቸው በዚህ ጊዜ ቢጠቀስ ወጡት የላቀ ይሆናል ። ስለዚህም በትንሣኤ መጽሐፍት እየተዘጋጀ በሚቀርበው «የቤተሰብ ዓምድ» እንደነዚህ ዓይነት ቤተሰቦችን ስናስተዋውቃችሁ ቆይተናል በዚህ ዓምዳችንም የምናስተዋውቃችሁ ቤተሰብ የመሠረቱት ጋብቻ የዕድሜ ልክ መሆኑን በመገንዘብ የሃምሳ ዓመት የጋብቻ በዓላቸውን ያከበሩትን ነው ።

እነርሱም አቶ ሁንዴ ሚሊና እመት ሙሉነሽ ገመዳ ከከቤተሰቦቻቸው ናቸው ። እነዚህም አዛውንቶች ለማስተዋወቅ ዓቢይ ምክንያት የሆነን ከላይ እንደተገለጸው ለመጨው ትውልድ የሚሆን ትምህርት ከእነዚህ ዓይነት ቤተሰቦች የሚገኝ መሆኑን በማመን ሲሆን በሌላ በኩል ደግሞ «የሃምሳ ዓመት የወርቅ ኢየሱል» የጋብቻ በዓላቸውን» ሐምሌ ፳ ቀን ፳፻፳፱ ዓ.ም ያከበሩበትን ዕለት ምክንያት በማድረግ በዚህ የጋብቻ ዘመናቸው ውስጥ ስለአሳለፉት አቸው እንደ ጾታ ሁኔታዎች በመጠየቅ ያገኘነው ትምህርት የሚሰጥ ስለሆነ ቀጥሎ አቅርቦት ላይ ለቶ ሁንዴ ሚሊና የጳጳ ዓመት ዕድሜ ያላቸው አዛውንት ሲሆኑ ባለቤታቸውን እመት ሙሉነሽን የሚባልው አቸው በ፮ ዓመት የዕድሜ ልዩነት ብቻ ነው ።

እነዚህ ሁለት አዛውንቶች ለአቅመ አዳምና ለአቅመ ሔዋን በደረሱ ጊዜ እንደ ሀገሩ ባህሪና ወግ መሠረት ቤት ሰባቸው ጻፍ አቸው ከዚያን ጊዜ ጀምሮ አብረው በመኖር ያሳለፉትን «የሃምሳ ዓመት» የጋብቻ በዓላቸውን ሐምሌ ፳ ቀን ፳፻፳፱ ዓ.ም ለማክበር በቅተዋል ። በዚህ ጊዜ ቤተሰቦቻቸውና ልጆቻቸው እንዲሁም የልጅ ልጆቻቸውና ዘመድ ወዳጆቻቸው በተገኙበት በቅ/ዕራኤል ቤተክርስቲያን በታላቅ ሥነ ሥርዓት አካብረው ወለዋል ። በዚህ የሃምሳ ዓመት የጋብቻ ዘመ

ናቸው ውስጥ ስለአጋጠሙ አቸው እንደ ጾታ ሁኔታዎች ሲያወሉ መልካም ገም ሆነ ክፉውን ጊዜ አብረን አሳልፈን ። ለነዋልሁሉንም እንደየአመጣጡ ለነዋልሁሉ በተጨማሪም አቶ ሁንዴ ሚሊና ከዚህ ውስጥ ያዘንበት ጊዜ ቢኖር አብረን ሆነን ችግር ለምን አየን በሚለው አልነበረም በዚህ የጋብቻ ዘመናችን ፋስስት ጠላት ወደ አገራችን ኢትዮጵያ በገባ ጊዜ እኔም ለመዋጋት ከባለቤቱ ጋር አብረን ዘመትን በዚያም እያለን ለጥቂት ጊዜ ተጠፋፍተን ነበር በዚህ የተሰማን ገዘን ለሁለታችንም እጅግ ጥልቅና መራራም ነበር ይህንን አንድ በሕይወቱ የደረሰብኝ ታላቅ ገዘን አድርጌ እቆጥረዋለሁ ከዚያም በኋላ ስንገናኝ አብረን ፍሥሐ ያደረግንበት ዕለት ነው ይህን ከገዘናችን አንጻር ስናየው ታላቅ ደስታን አስገኝተናል ። በመለያየታችን የደረሰብን ገዘን ጣልያን ካጠፋውና ካወደመው ንብረታችን በላይ ነበር በተገናኘንበት ጊዜ ግን ለደስታዬ በእኔ

በኩል ወደርም አላገኝለት በባም በኩል እንዲሁ ነበር የሚታሰበው ከዚያ በኋላ የነበረን ሁሉ ጠፍቶ ስናገኘው አብረን በመሆናችን እየተጸናን ኮሮን እንደገና መመሥረት ጀመርን ከዚያም በኋላ ስምንተልጆች ወለድን ከዚህም ውስጥ ሦስቱ ሲባረኩልን እን ሱን እያየን እኛም የዕድሜ ባለጸገች ሆነን በመገኘታችን ለነበረን ደስታ ተጨማሪ ደስታን አስገኝተናል ። አሁንም በተጨማሪ ደስታን ያስገኝልን ዛሬም ሳንለያይ ከዚህ ጊዜ ደርሰን ከልጆቻችንና ከልጅ ልጆቻችን መካከል ተገኝተን ሆኖም የጋብቻ በዓላችንን ለማክበር በመብቃታችን ደስታን እንደገና ፈጥርናል ። እግዚአብሔር ክብርና ምስጋና ይግባውና ከዚህም በኋላ በሚሰጠን ዕድሜ እሱን እያመሰገንን ለልጆቻችንም ዕድሜ አብዝቶ ሁሉንም ለማየት እኛ ከደረሰንበት ዕድሜ ለመድረስ እንዲያበቃቸው መጻ ለይና መመኘት የዘወትር ተግባራችን ነው ሲሉ ሃሳባቸውን አጠቃልለዋል ።

የመጀመሪያ ተጠሪ ...

ከጳጳው ገጽ የገረ

ባለቸው ከተማ በሰማዕትነት ዐርፎ አል ሞቱም በመስቀል ነው ። ይሁን እንጂ ሰዎች ሊሰቅሉት በመጡ ጊዜ ጌታዬ አየሱስ ክርስቶስ በተሰቀለበት መስቀል አትስቀሉኝ ብሎ ስለጠየቃቸው በኤክስ ፈደል ዓይነት መስቀል ሰቅለውታል ይህም አይነት መስቀል እስካሁን ድረስ የቅዱስ እንደርያስ መስቀል በመባል ይታወቃል ። እንደርያስ በግሪክ በማስተማሩና በዚህም በሰማዕትነት በመሞቱ የግሪክ ጠባቂ ቅዱስ ተብሎአል ።

ውም ጳጳስ ራገሱሰ ነው ።

ይሁን እንጂ የቅዱስ እንደርያስ ተራ ጻኢነቱና ጠባቂነቱ በግሪክ በሩሲያና በእስኩትላንድ አይወሰንም ። በክርስቶስ ለሚያምኑ ሁሉ ተራጻኢና ጠባቂ ቅዱስ ነው ። በአጠቃላይ አነጋገር ዓለም አቀፍ ቅዱስ ሐዋርያ ነው ። ስለዚህም በዓለም ያለችው ሐዋርያዊት ቤተ ክርስቲያን በዓመት አንድ ጊዜ በዓሱን ታከብራለች ። የኢትዮጵያ ጳጳናቸውን ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በየዓመቱ ታሕሣሥ ፱ ቀን በታላቅ ሥነ ሥርዓት ታከብረዋለች ።

የጳጳው ፱ ዓ.ም ቁጥር ቆስጠንጠፍሰ የእንደርያስን ዓፅም ከጳጳራስ ወደ ቢዛንታይን አስወስዶታል ። በጳጳራስ ጊዜ ዓመት ደግሞ ራገሱሰ የተባለ መነኩሴ ከእንደርያስ ዓፅም የቀኝ እጁን ጣቶች ወደ እስኩትላንድ ወስዶአል ። ስለዚህም እንደርያስ የእስኩትላንድ ጠባቂ ቅዱስ ከመባሉም ሌላ በእስኩትላንድ የመጀመሪያው ቤተ ክርስቲያን በእንደርያስ የተሰየመ ሲሆን የመጀመሪያ

ሐዋርያው እንደርያስ ቤተሰቡን ይልቁንም ወንድሙ ጳጳርሰን ወጣቱ ንና የተናቁትን አሕዝብ ወደ ክርስቶስ እንደአቀረባቸው ከክርስቶስም ጋር እንደአስተዋወቃቸው ዛሬም «ኢየሱስን ለናይ እንወጻለን» የሚሉት ሁሉ ወደ ጌታ መቅረብ እንዲችሉ በእግሩ ላይነቱ ይለምናል ። ከአምላኩ ቃል ኪዳን የተሰጠው ቅዱስ ሐዋርያ ነውና ። ሰይፈ ሥላሴ የሐገሰ ።

የተባረከ ልደት

ጸድቆ ተክለ ሃይማኖት ከአባታቸው ከጸጋ ዘአብና ከእናታቸው ከእግዚአብሔር ታላቅ ጥላላ ጭቅ ቀን ፲፩ ፪፯ ዓ. ም. ተወለዱ። እኚህ ጸድቆ አባት በኢትዮጵያ ምእመናን ዘንድ እጅግ የታወቁና ተወዳጅነት ያላቸው የ፲፪ኛው መቶ ክፍለ ዘመን መገ ሥዕ የተባሉ አቡነ ተክለ ሃይማኖት ናቸው። ልደታቸውንም «የተባረከ ልደት» የሚያሰኘውም በዘመናቸው የፈጸሙት ታላቅ የወንጌል ሥራ ነው።

በሥነ-መንግሥት የሚነገርላቸውን ጥናት በዚያ ገደል የሚተረክላቸውን ለባለታሪኩና ለባለ ገደሉ ትተን ሊካድ የማይቻለውን በዘመናቸው ያከናወኑትን የሐዋርያነት ሥራ በአጭሩ እን መለከታለን።

አቡነ ተክለ ሃይማኖት በተወለዱ በት አካባቢ ለተለያዩ የሚያስፈልጋቸውን ዕውቀት ከቀሰሙና መን ፈላጊ ጥቅን በሚገባ ካደራጁ በኋላ በሃያ አምስት ዓመታቸው በግስተማር ሥራ ላይ ተሰማሩ። ከዘመናቸው አስቀድሞ የክርስትና ትምህርት በሚገባ የተሰበከው በሰሜን ኢትዮጵያ ብቻ እንደነበር ከታሪክ እንረ ጻለን። ስለሆነም አብዛኛው የኢትዮጵያ ክፍል ስብከተ—ወንጌል ያልደረሰው መሆኑ ግልጽ ነው። በመሆኑም አቡነ ተክለ ሃይማኖት በዚህ ወቅት ለሰብከተ—ወንጌል ሲሰማሩ በሥራው ላይ የገጠማቸው መከራና ተጋድሎ ከባድ መሆኑን መገመት አያ ጻግትም። በሆነም በትእግሥትና በጸሎት ኃይል በእግዚአብሔር ቸርነት ችግሩን ተቋቁመውታል።

ከዛሬ ጅምር ዓመታት በፊት የነበሩት እኚህ ጸድቆ ሐዋርያ ከመሐል ሀገር ተነሥተው በግስተማር ተግባር በመሰማራት አብዛኛውን ኢትዮጵያ አዳርሰዋል። ከሰሜን እስከ ደቡብ ከምሥራቅ እስከ ምዕራብ ከወሎ እስከ ወላይታ ከአሰባት እስከ አሳሳ በመ

ገዝ የወንጌል ብርሃን በአራቱ ግዕዝ ኢትዮጵያ እንዲያበራና እንዲስፋፋ አድርገዋል። ይኸውም ኢላማንያንን አስተምሮ በግጥመቅ ለየተጠመቁት በሃይማኖት እንዲጸኑ በቤተ ክርስቲያን በማደራጀትና አብያተ-ክርስቲያናትን በማሳነጽ ከፍተኛ ተልእኮ ፈጽመዋል።

አቡነ ተክለ ሃይማኖት ግስተማርና ግጥመቅ ብቻ ሳይሆን ስለፍትሕ መንግሥት ስለአስተዳደር መዛባት ባለሥልጣናትንና ነገሥታትን የሚወቅሱና የሚገቡ ሐዋርያ ነበሩ። ይህም ባለ ሥልጣናትን ስለከፋ ሥራቸው የመገሰፅ ጠባያቸው የመጥምቁ የሐንሰን ይመስላል። ለዚህም አቶ ብርሃን ደንቁ «የኢትዮጵያ አዋርያ ታሪክ» በተሰኘው መጽሐፋቸው በገጽ ፵፪—፵፫ በዘመኑ የነበሩት መገሥቅ አቡነ ተክለ ሃይማኖት... በግለት ጠቅሰዋል።

በዚህ አኳኋን አቡነ ተክለ ሃይማኖት ለቺ ዓመታት ያህል የኢትዮጵያን ሕዝብ በግስተማርና በመምከር የወንጌል ሰባኪነትን ሥራ ፈጽመዋል። በዚህ የሐዋርያነት ዘመናቸው የወንጌል ጭራ ከጻር እስከጻር እንዲፈነገሩት በማድረግ የተቀደሰ አገልግሎት አበርክተዋል።

ጸድቆ ተክለ ሃይማኖት አብዛኛ ዕድሜያቸውን በሐዋርያነት ካላለፉ በኋላ ቀሪውን የአረጋግጠው ዘመናቸውን በእንድ በእት ተወሰነው ለመቆየት ስለሰቡ ለዚህ ተስማሚ የሆነ ቦታ መረጡ። የመረጡትም ቦታ በሸዋ ክፍለ-ሀገር በሰላሌ አውራጃ የሚገኝ ምድረ ግራርያ ዛሬ «ደብረ-ሊባናስ» በመባል የታወቀው ቦታ ነው። በዚህም ቦታ ወንጌልን ካስተማሩ በኋላ ብዙ ደቀ—መዛሙርት አፍርተዋል። ከደቀ መዛሙርቱም ፲፪ ገቡራኒ—ዕድ መርጠው በመሾም ኢትዮጵያን በ፲፪ ሀገረ ሰብከት ክፍለው ሰጥተዋቸዋል። እነዚህ ፲፪ቱ ገቡራኒ ዕድ በየሀገረ ሰብከታቸው ተሰማርተው የአቡነ ተክለ ሃይማኖትን ሰብከት በማ

ጽናትና በግስፋት ፣ እርሳቸው ባልደረሱበትም ሁሉ በመገዝ ኢትዮጵያን በወንጌል ትምህርት ያጥለቅላቁ ደቀ መዛሙርት ናቸው።

ከዚህ በኋላ ኢትዮጵያዊው ሐዋርያ አቡነ ተክለ ሃይማኖት ደብረ ሊባናስ ሸለቆ በላይኛው ክፍል «ደብረ አስቦ» እየተባለ ከሚጠራው ዋሻ ሰባሌ ገብተው ተቀመጡ ይባላል። በዚያም እስከ ሕይወታቸው ፍጻሜ ቀሪውን ዕድሜያቸውን በጸም ለ በጸሎትና በስገደት አላልፈዋል።

አቡነ ተክለ ሃይማኖት የፈጸሙትን የወንጌል ተልእኮ ስንመለከት መን ፈላጊ ተጋድሎአቸውን ለሚያስቡና ለሚደሰቱ ሁሉ በዚያ ዘመን መወለዳቸው እውነት ጭቅብ ልደት» ሊያሰኝ ይችላል። የኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን እኚህን ጸድቆ አባት በግዘከር በዓመት ፲፯ ዘመን ስሙ ከጠራቸው በዓላት አንዱ የልደታቸው መታሰቢያ የሆነው ታላቅ ጭቅቅ ነው።

እንግዲህ እንዲህ ዓይነቱን የሐዋርያነት ተግባር የፈጸሙትን ጸድቆ ግዘከር ተገቢ ሆኖ ሳለ ለእኛ ደግሞ ፈለጋቸውን መከተል ለወንጌል ምስክርነትን ሥራ ማድረግ ለጸድቆን ተግባር መፈጸም በአጠቃላይ ባለተሰማራት ሥራ ሁሉ ተገቢ ድርሻችንን በጊዜው አከናውነን መገኘት እጅግ ያስፈልጋል። «በሰማያት ያለውን የአባቲን ፈቃድ የሚያደርግ እንጂ ጌታ ሆይ ለ ጌታ ሆይ ለ የሚለኝ ሁሉ ጭ መንግሥተ ሰማያት የሚገባ አይደለም።» (ማቴ ፮ ፳፮) ተብሎ ልና ለጸድቆን ሥነ-ምግባርና ጎሩፋት በማድነቅና በማውራት ብቻ እንርሱ የተገናኝተን ጸድቆ ልና ገኝ እንችልም። ስለዚህ የጸድቆን የጋ ለግግኙት የጸድቆ ሥራ መፈጸም ይገባል።

ተሰፋሩ ረጋሳ

ገዳም መርጃ? ወይስ መረጃ?

የገዳም ሥርዓት ከሌሎች አብያተ ክርስቲያናት የተለየ በመሆኑ በገዳም ለመኖር አስቀድሞ መላ ሕይወትን ለእግዚአብሔር ግስገዛት የዚህ ዓለም ኑር እንዳያሸንፈው ሌሊት በጸሎት ቀን በስገደት እግዚአብሔርን ግስብና መለመን ነው።

ከዚህም ሌላ ቤተሰብ የሌለው ሰው ሀብት ገብረት ቢኖረው ለገባበት ገዳም በመስጠት ሠርተው መብላት የማይችሉ ደካማዎች እንዲረዱበት በማድረግ ከአስፈላጊም ለገዳሙ መርጃ እንዲሆን የገዳሙን ሥርዓት ተከትሎ ያከብራል።

የገዳም ሥራት ሁለት ዓይነት ነው ሀ/የገፍፍ ገዳም ለ/የሕግ ገዳም የገፍፍ ገዳም በመነኮሳት አንድነት የሚተዳደር ነው።

ቤተክርስቲያኑ ከመነኮሳቱ አስተዳደር ጋር የተያያዘ ነው። የቤተ ክርስቲያኑ አስተዳደር የሚመራው በዚያው በሊቀ ማኅበሩ ነው። አበምኔት/ ይባላል ለሌሎች ገዳም ግን እመምኔት ናት ይህ የገዳም ስራት ሲሠራ የሚችለው ባንድ በገለልተኛ ቦታ ተወስኖ በመንፈላዊ በተጋድሎ ሕይወትን ያሳለፈ ጸድቆ ባረፈበት የታሪክና የሃይማኖት ቦታ ነው መነኮሳት ተሰብስበው በጸድቆ መታሰቢያ ቤተ ክርስቲያን ስር ተው ባንድነት እየሠሩና ባንድነት እየተመገቡ ይተዳደራሉ። የገዳሙ እየታወቀና ገናን እየተረፈ በሐይቁ ጭርርነት እየተሠራበት መነኮሳቱ እያረሱና ነበር በተለይም ብዙ መንፈሳውያን በመሆናቸው የሚኖሩበት ስለሆነ እየተማሩና እየሰተማሩ ይኖራሉ። መነኮሳቱ ባንድነት የሚመገቡት ገፍፍ ቀቅ ለው ጻቢ ጋግረው ስለሆነ የገፍፍ ገዳም ይባላል።

ለ/ ሥራታቸውና አስተዳደራቸው የአድባራት ሁኔታ ሳለ በቤተክርስቲያኑ ወይም በመንግሥት ስያሜ ብቻ ገዳማት የሚባሉ አሉ። እነዚህ ገዳማት የርስት ሥራታቸውና አስተዳደራቸው እንደአድባራት ነበር። ከአድባራት የሚለዩት ግን ቆሞላት ብቻ ስለሚያስተዳድሩ ሯቸው ነው። የሕግ ገዳማት ያልናቸውም ገዳማት ተብለው እንዲጠሩ ከባለሥልጣን ከመታዘዙ በቀር በገዳማት ሥርዓት ስለማይመሩ ነው።

በቺተኛው መቶ ዓመት የገዳም ኑር ሲቆረቆር ሕግና ሥርዓቱ በሥራ ሲጃ መር ይህን የተቀደሰ ኑር የመሠረቱት አብው መነኮሳት መድረሻ አድርገው የተከተሉት ሀ/ራስን ገቡ አድርገው ያለ ክርክር ገብረተሰብን ለመርጃት።

ለ/ፈቃድ ሥጋን በፈቃድ ነፍስ ብቻ ገትቶ ክራስ አብራሕ ሳይሆን ከሌላ አብራሕ የተከፈሉትን ዘሮች ለማገልገል።

ሐ/ይህ የጣመ ነው ይህ የሳመ ነው ብሎ ለሥጋ ማደገደኛ ለፍትወት መጠገኛ ከሆኑት ሀብቶች ሁሉ ተገልጦ ራስን ለሌሎች ሰውቶ በፈቃድ ያሃ መሆን እንደነበረ የገዳማቱ ሥርዓት በጉልሕ ይመስከራል።

በዚህ መሠረት ይህንን ቅዱስ ዓላማ ተከትለው ዓለም በሥጋዊም ሆነ በመንፈላዊ ጥበብ የምትመካባቸው ታሪክ ውያን ቅርሶችን ያተረፉ አያሌ መነኮሳት እንደሆኑ በዓለም ቤተ ክርስቲያን ታሪክም ሆነ በአገራችን የገዳማት ታሪክ ግልጽ ነው።

ይህ ቅዱስ ዓላማ እየተረገበ በእንዳንድ ቦታ እንደሚታዩ ሁሉ የምንኮሰናን ሥርዓት አሳብቶ በጊዜያችን የእንዳንድ መነኮሳት አቋም ስንመለከት የገዳሙ ሥርዓት እየተዛባ የሕይወት ስላል።

በሌላ በኩል ደግሞ ይጠቅማሉ ተብለው የታመኑባቸው በተለይና በተመረጡ ቦታዎች የተገደሙት ገዳማች እየደከሙ የነበራቸው መንፈላዊ ጸጋና ልዩ ረድኤት እየተቀነሰ ገዳሙ ይረዳባቸው የነበሩ ሀብቶች እየጠፉና እንዳልነበሩ በመሆን በእንዳንድ ቦታ ሲታዩ ከረጃነት ወደተረጃነት ደርሰው እን መለከታለን።

በመሠረቱ ገዳም ማለት አንድ የተለየ ክልል ቦታ ይሁን እንጂ የተመረጡ ማለት ለሥራ በመንፈስ የሚቃጠሉ ለዓለማቸውም ብቁ የሆኑ ለሚጠብቃቸው ችግርና ልዩ ልዩ ፈተና ሳይበገሩ ጽኑ ቢሆን መንፈላዊ ተጋድሎ ድልን ለመገናኛና የሚኖሩበት ልዩ ቦታ እንጂ የዓለሙን መውጣት መውረድ ጥርና ግር መኖር ሞክረውም ሆነ ገና ሳይሞክሩ በመፍራትና በመስኮኛ ገዳማት ገብቶ አልተመጠውም ለሚል የሕግ ወጥኖች የደከሙ አሳብ ይዘው ከገቡ በኋላ ለጊዜው ዓላማ ያለው በመምሰል የሚጥቱ ሰዎች መኖሪያና መጠጊያ አይደለም።

ገዳሞች ሥነ ሥርዓታቸው ሳይፈርስ እንዲኖሩ ካስፈለገ አንዳንድ መጥፎ ግብር የሚፈጽሙ ሰዎችን በመቀበል ወይም በመወከል የገዳሙ ስምና ሀብት መጥፋት የለበትም።

ወደገዳም የሚሔዱ ሰዎች እናትና አባታቸውን እንዲቻቸውና ወንድሞቻቸውን በጠቅላላው ከዓለሙ የሥጋዊ ፍላጎት ርቀው ሰውነታቸውን ብዕዓት አድርገው ለእግዚአብሔር በመስጠት በእትሕቶ ርእስና በምና፤ በትምህርት አገርን ከልዩ ልዩ ጉዳት በሚጠብቅ ሰብአዊ ሁኔታ ብቻ ሳይሆን በመጠላካዊ ባሕርይ በጸሎትና በስገደት ተወሰነው በዓት አጽንተው ራሳቸውን በመግዛት ለሌሎች ምሳሌ በመሆን በፍትረ

ተከታዩ ወደ፲፮ኛው ገጽ ዘኔል

የግብርና በረከት ሠርቶ መኖር

ዓለም ተፈጥራ የሰው ሕልውና ከታወቀበት ጊዜ እንስቶ እስካሁን ድረስ ያለው በተሰጠው የግብርና ሠርቶ መኖር በመጠቀም በአካባቢው የሚፈጸሙትን ድርጊቶች በየዕለቱ ይከታተላል። ከአካባቢው የቀሰማቸውን የአሠራር ዘዴዎችና የሥራ አፈጻጸም ቅደም ተከተል በተፈጥሮና በትምህርት ካገኛቸው ልዩ ልዩ ትምህርቶችና ጥበባት ጋር በማዋህድ የዕለት ፍላጎቶችንና ምኞቶችን ለማሟላት በተቻለው ሁሉ እንደሚገባ ጥርና እንደሚከታተር ኑሮ እራሷ ምስክርናት።

«በወገዝ (በላብሀ) ጥሪህ ግሪህ ብላ» ያለውን አምላካዊ ቃል ስንመለከት የሰው ልጅ የተሰጠውን ትዕዛዝ ለመፈጸም እንዳልቀዘነ እንረዳለን። የሙከራ መጠኑና የአሠራር ዘዴው የተለያየ በመሆኑ ግን እያንዳንዱ ግለሰብ የሚያገኘው የሥራ ፍሬ በሙከራው ልክ የተመጠነ ነው። የዕለት ኑሮውን ለማሸነፍ ለሥራ በሚሰለፍበት ጊዜ ሁሉ አምላክ ያዘጋጀለትን የተፈጥሮ ሀብት ከምችት ከችሎታውና ከሥራ አፈጻጸም ጥበብ ጋር በማስተባበር የሥራ ውጤትን ያገኛል። የላወቅ ያልቻለ ያሠራር ዘዴው ያልተገለጸለት ደካማ ፍጡር ግን ሠርቶ መብላትንና መኖርን እንደሽከም ይቆጥረዋል። በመንፈሱ ውስጥ መንፈሳዊ ቅናሹ ያልተፈጠረበት ለካሚ በመሆኑ በሥራ ውጤቱ ለምን እንዳልተደሰተ ለምን እንደፍላጎቱ እንዳላገኘ እይመራመርም። የሥራ አፈጻጸም ጉድለቱ ከምን ላይ እንደሆነ ለማወቅ መንፈሱ ለያሳለውም። እራሱን በራሱ ያይከመ ያደዘዘና ያደነዘዘ በመሆኑ የሥራና የውድድር ዓለምን ትቶ ለመቀበል እጅን ይዘረጋል። በሌላው አንጻር የተመለከትን እንደሆነ የኑሮ ትርጉም የገባው ትጉህ ሠራተኛ ለመኖር መሥራት እንዳለበት ስለሚያውቅ ባካባቢው ያለውን የተፈጥሮ ሀብት እንደፍላጎቱ ከመጠቀም ወደኋላ አይ

ልም። የሥራ ውጤቱን ለማሻሻልና ለማሳመር ጽኑ ፍላጎት ያለው በመሆኑ ሥራን ለማከናወን አንድ መንገድ ብቻ አለ ብሎ አያምንም። ብዙ መንገድ አለ ብሎም ባልሆነ መንገድ ለመሥራት አይሞክርም። የተስተካከለ ሚዛናዊ ፍርድ በማድረግ ቀናውን መንገድ ይከተላል እንጂ በጥረቱ በሌላ ተና በየዕለቱ በሚያደርገው ሙከራ ሠርቶ ለመኖር በመፈለግ ለራሱም ሆነ ለመጠኑ ትውልድ ብዙ የሥራ ቅርስ ትቶ ያልፋል። በዚህም ዓይነት ከትውልድ ወደ ትውልድ እየተላለፉ ከመጡ የሥራ ዓይነቶች አንዱና ዋናው የመኖር ዋልታ የእርሻ ሥራ/ግብርና/ ነው።

በልዩ ልዩ የሃይማኖትና የሳይንስ መጻሕፍት እንደተገለጸው የእርሻ ሥራ ጥንታዊነት የአለው ሆኖ የቆየ እንደመሆኑ መጠን የሥራው ዓይነትና የአሠራር ዘዴው የአሠራር ሥነ ሥርዓትን የተከተለ ነው።

እንግዲህ እርሻ ማለት ምን እንደሆነ ለመግለጽ እንሞክራለን እርሻ በዕለት ለዕለት በእንስሳት የተፈጥሮ አስተዳደር ግ ሥነ ሥርዓት የተመሠረተ የሥራ ዘርፍ ነው።

እንደሥራ መቆጠሩ አስፈላጊ የሆነ የሰው ጉልበትና ሀብት ወጥቶበት ውጤት በማስገኘቱ ሲሆን እንደሌላው ሥራ ዓይነት ሁሉ ሠራተኛው እንደ ጠቅምበት ቢሻ ገቢው ከወጠው መብ ለጥ አለበት። በዚህም መሠረት እያንዳንዱ ገቢ በእርሻ ለመጠቀም ከፈለገ ለእርሻ ሥራ የሚጠቀምባቸውን ዕውቀትና እንስሳት በተፈጥሮ ያገኙትን የሕልውና ጠባይ ሳይሆን በሚፈለግ የተመለከትን እንደሆነ የኑሮ ትርጉም ለካባቢ ላይ በመከራት ወይም በጥርባታ የፈለገውን የእርሻ ውጤት ይሰበስባል። ገቢው የእንስሳትንና

የዕዕቀትን ዕድገት በመቆጣጠር እንደ ፍላጎቱ ለግል ጥቅሙ ሊያውላቸው ከቻለ የእርሻ ሥራን አከናወነ ይባላል። የመቆጣጠር ኃይሉና ችሎታው እየተሻሻለና እየገጠረ ሲሄድ በእርሻው የሚያገኘው ጥቅም እየዳበረ ይሄዳል እንግዲህ የገበሬው ምርት ወይም የርሻ ውጤት የሚወሰነው በእንስሳትና በዕለት የተፈጥሮ እድገት ላይ ባለው የመቆጣጠር ችሎታ መሆኑን ከተረዳን በጥንታዊና በዘመናዊ የርሻ ዘዴ መካከል ያለውን ልዩነት ማወቅ አያስቸግረንም። እንደ በዘመናዊ አቅም የደረጃ ሌላ ጥንታዊ አያያዝ ያለውን እርሻ ወሰንን ብናወዳደር በመሀከላቸው ያለው ዓቢይ ልዩነት የሚፈጠረው ገበሬው ለእርሻው በሚጠቀምባቸው እንስሳትና ዕውቀት እድገት ላይ ባለው የቁጥጥር መጠን ወይም ችሎታ ነው ቢባል ሐሰት አይሆንም። በጥንታዊ ዘዴ የሚያርሰው ገበሬ ተፈጥሮ በሰጠውና በአደራጃሱት የሀብት ክምችት ማለት ዝናብ አፈርና የዘር ዓይነት ይተማመናል። የሚሰማው የሥራ ሃላፊነት መሬቱን አርሶና አለስለሶ ለዘር ማዘጋጀት ሲሆን የምርቱ መጠን ይወሰናል ብሎ የሚያምነው ፈጣሪ በሚያደርግለት አምላካዊ ችሎታ ብቻ ይመስለዋል። ሠርተህላዎች ለሀይማኖት ስህተት ለምሳሌ የሆነውን አምላካዊ ቃል የዘነጋ ባይሆንም ፈጣሪው የሰጠውን የማመዘኛና የማስተባበር ችሎታ በማስተባበር የተሰጠውን የተፈጥሮ ሀብት ከምችት እንዳለ በመጠቀም ፋንታ ሊያሻሽሉ የጉደለውን ሊያሟላ ይገባዋል። እንዲህም ማለት በጊዜው የሚጠቀሙት ዝናብ በርሻው ላይ ያለው የአፈር ሁኔታና ከምርቱ አትርፎ ያከረመው ወይም የሸመተው ዘር የሰጠውን ምርት እንደሰጠው ይጠቀማል እንጂ እነዚህን የተፈጥሮ ሀብቶች አስተባብሮ ከእርሻ ላይ

ጥቅምን ማግኘት ሲሻ በየዓመቱ የሚያገኘው ምርት ለምን እንደሚጨምርና እንደሚቀንስ ለማወቅ ቢጣጣርም ሁኔታውን ለማሻሻል የሚያደርገው ሙከራ አጥጋቢ አይሆንም። በጠቅላላው አጥጋቢ የማግኘቱንና የማጣቱን ሁኔታ ይወስኑል ብሎ የሚያምነው የፈጣሪው ችርካትና አስተያየት እንጂ የተጓደለውን ባለሟሟላት ዝግጅትን ባለማሳወጥ የተሰጠውን ቀዋሚ የሥራ ትዕዛዝ መሠረት እርሻው እንደ ሥራዬ ከፈለግኩ ብሎ ይጽናና ዘንድ ሕሊናው አያደፋፍረውም። የሚጠቀምባቸው የአስተራረስ ዘዴዎች ከሞላ ጉደል ከቀዳሚ ገበሬዎች የተወረሱ እንጂ ጊዜውን በመከተል አስፈላጊ ለውጥ ያልታዩ ባቸው ናቸው። ይህም ሲባል የጥንታዊው ገበሬ የአስተራረስ ዘዴው ጠቃሚ አይደለም ለማለት ሳይሆን ያለውን የእርሻ አቅም በመጠኑ ሊያሻሽል እንደሚገባው ለመግለጽ ነው። በእርግጥ የጥንቱ ገበሬ ኃይለኛ ሠራተኛ እንደሆነ ማንም አይከድም። የልፋቱንና የድካሙን ግጥ ግን የእርሻ ሥራው ባጥጋቢ መልክ እንደሚያይከኛ ለው ለማንም ግልጽ ነው።

በእርሻ ሥራው ተጠቃሚና አትራሬ የሆነውን ገበሬ የወሰድን እንደሆነ እንዳሉ ባገኛቸው የተፈጥሮ ሀብቶች ብቻ ሲተማመን አሳየውም። ዝናብ ቢጠፋ በመስፈር የአፈር ልምላሚነት ቢቀንስ በማዳበሪያ ዘር ቢመርጥ በዘመናዊ ዘዴ የተሻሻለውን ምርጥ ዓይነት እንደሆነ እንረዳለን። በሽታና የሀላ ተባይ ቢመጣበት የሚከላከልበት ዘዴ አለው። በሽታውና ተባይ ከመምጣቱ በፊት መንሻ የሆኑ ምክንያቶችን ከማገልል አይቆጠብም። እንደ አስፈላጊነቱ እያየ ውርጫና ልዩ ልዩ የሀላ በሽታዎችን ሊቋቋም የሚችል ምርጥ ዘር ይጠቀማል እንዲህ ዓይነቱ ሙከራ በአዝርዕት ብቻ ሳይወሰን በታንቦ በጋማ ከብትና በመሳሰሉት የእንስሳት እርባታዎች ሁሉ እንደአስፈላጊነቱ ይፈጸማል።

በዚህ ሁኔታ ሠርቶ ለመኖርና ለመጠቀም ወደኋላ አይልም። ለእውነተኛ ገበሬ ሳይሠራ መብላት ሳይዘራ መሰብሰብ የኑሮ ዓላማው አይደለም የብርቱ

ገበሬ ምርት ለዕለት ጉርስ ለብሰና የመንግሥት አሥራት ብቻ አይወሰንም። ከራሱ አልፎ በሌላው የሥራ ዓለም ለተሰለፉት በላተኞች ይተርፋል። በእርሻ ውጤት ተማምነው ለተቋቋሙ እንዲስትራዎች የተፈለገውን የርሻ ሀብት በዝግጅት ያቀርባል። የሀገር ገቢያ ፍላጎቱን በማሟላት ሳይወሰን የተረፈውን ምርቱን ለውጫ ገግድ በማቅረብ የአገሩን የገንዘብ አቅም

ያጠነክራል። ይህ ሁሉ ልፋትና ጥረት ገበሬው ሠርቶ ለመኖር ሠርቶ ለመጠቀም ለገጠና ለላማስቸገር «ስርተህላዎ» ተህ ለወገዝ በላብሀ ብላ» ያለውን ቀዋሚ የአምላክ ትእዛዝ ለማሟላት ሊሠራ ቢፈልግ ብዙ ምርጫ እንዳለው ያስረዳል።

ከእንደ የእርሻ ምሁር የተዘጋጀ
አቅራቢ በለጠ አበበ ለ

ገዳም መርጃ? ወይስ ... ?

ከገጃው ገጽ የገረ

ንዋይ ሳይገዙ ለተለየ ጥሪ ሳይቃትቱ የሚኖሩ መሆን አለባቸው። ይህን ዓላማ ስተው የራሳቸውን ጥቅም ለማሳደድ በአንዳንድ ቦታ እየተዘዋወሩ ሥርዓትና ደንብን ባህላና ሃይማኖትን ባልሆነ ቦታ ሊያቋቋሙ የሚችሉትንም መነኮሳት ብለን ለንጠራ ራቸው አይገባም።

የገዳማቸውን ባህላና ሥነ ሥርዓት በሚገባ ተጠብቀውና ተከብረው እንዲኖሩ በነዚህ ገዳማት የሚኖሩት መነኮሳት በጸሎት ብቻ ሳይሆን ባህላችን እንዳይዘነጋ ብራና ፍቀው ቀለም በተብጠው መጽሐፍትን በመጻፍና በመደገብ ልዩ ልዩ ሥዕሎችን በመሳል የጥራዝና የቱታን ጥበብ በማፍለቅ በቅርፅ ቅርፅ ከነ ጥበብ በመራቀቅ ከዚህም አልፈው ተርፈው ዛሬ ቤተ ክርስቲያን የምትገለገልባቸውን መገመርቶችና ጸሎቶች በመድረስ እንዲያዘጋጁ ያስፈልጋል።

እንዲያውም ለአካባቢው ሕዝብ የግብርና ጥያቄ አርአያ ለመሆን በአካባቢ ያቸው የሚገኙትን ጠፍ ቦታዎች ልዩ ልዩ አዝርአትና አትክልትን በማዘመር ራሳቸውን በቀላል ኑሮ ሸንገው ሌሎችን ይጠቅሙ እንደነበር ሕያው ታሪካቸውና ስማቸው በየምዕራፉ ይመሰክራል ዛሬም ያሉት ቢሆኑ የእነዚህን አርአያ መከተል ይኖርባቸዋል።

እንግዲህ ገዳማቸው መሆኑን በውስጠም የሚገኙት ባህላና ሥርዓታችን ከዚህ ከደረሰ ለተተኪው ትውልድ ውል የሌለው ደጠር አድርገን ማቆየት የለብንም።

ይህ ወይም በጊዜያዊነት ለሚገኙ አንዳንድ ግዴላቸው ቀላል መስሎ በታይ ለተተኪው ትውልድና ዛሬም ጥቅሙን ለሚያውቁ ሁሉ የሚታመንበት ከፍ ያለ ቅርስ ስለሆነ ሁሉም በየብኩሉ ቢያስብበት የተሻለ ነው።

ዛሬ በአንዳንድ ገዳማት እንደምን መለከተው ከሚቀበል ይልቅ የሚሰጥ ብጹዕ ነው። የሚለው ቃል ተዘዋወሮ የሚቀበል እንደብጹዕነት ተቆጥሮ ለሥራ የሚዘረጉ እጆች እየቀነሱ ለመብልና ለምዕቀት የሚዘረጉ እጆች እየበረከቱ ሕይዋል።

ታዲያ በአካባቢው ያሉትን መሪዎች በማልማት ልዩ ልዩ ተግባራትን በመሥራት ራሳቸውን የማይረዱ ሆነው ከተገኙ የምንከብሩ ሥነ ሥርዓት መርጃ እንጂ መረጃ አለመሆኑን ያመለክታል።

ስለዚህ የገዳም ሥርዓት ሌላውን ለመጠቀምና ለሌላው መልካም አርአያ ለመሆን የተቋቋመ ስለሆነ በገዳም የሚኖሩ መነኮሳት የሌላውን እጅ በመመልከት መላ ዕድሜያቸውን የሚገኙ ከሆነ ከዓለማዊ ኑሮ የተሻለ ሆኖ ስለማይታይ ከመረዳት መርዳትን ከመቀበል መስጠትን እየተለማመዱ የገዳማትን ሥነ ሥርዓት ቢያከብሩ ተተኪው ትውልድ እንደሚከተላቸው አናምና ስንት ጥበብ ወንድም

ቤተ ክርስቲያንና ኅብረተሰብ

(ከክፍያው መሪ)

ሥርዓተ ጋብቻዎን በቤተ ክርስቲያን ማድረግ ይወዳሉ?

ብዙ ጊዜ ሰዎች እንደ ባሕላቸውና ሥርዓተ ማገብ ለሥርዓተ ጋብቻ የተለያዩ ትርጉም ላይ ለሚኖሩ ይችላሉ ። ያም ሆነ ይህ ጋብቻ ሲባል ጠቅላላ መንፈሱ ኅብረትን ፣ አንድነትንና ውሕደትን ያሳያል ። በዚህ ጽሑፍ የተፈጥሮ ሕግን ከክርስትና ሕይወት ጋር በማገናዘብ የጋብቻ ትርጉምና ዓላማ ለሰዎች ሁሉ በተለይም ለክርስቲያን ወገኖች ለማስረዳት እንሞክራለን ።

እንግዲህ የጋብቻ መሠረታዊ ፍልስፍና ከብቸኛነት ወደ ኅብረት ከተነጣጠለ ሕይወት ወደ ውሕደት ስለሆነ ፣ የጋብቻ ትርጉም በአጭር ዐረፍተ ፣ « ሕይወትን መካፈል » ማለት ነው ። እንደሚታወቀው ሁሉ የዚህ ዓለም ተፈጥሮ አቀባቢና ቁልቁልት ፣ ተራራና ጫጃ ፣ ወዘተ ... የበዛበት እንደመሆኑ መጠን ያችን ሕይወት መራራና ጣፋጭ ፣ መከራና ደስታ በየጊዜው የሚፈራረቁበት የሰዎች የኑሮ ጠባይ ናት ። እንግዲህ « ሕይወትን መካፈል » ሲባል መራራውን ትቶ ጣፋጩን ፣ መከራውን ይዞ ሆነ በመከራው መረዳት ነው ። ስለዚህ ለክርስቲያኖች የሕይወታችን መመሪያ እንዲሆን የተሰጠን መጽሐፍ ቅዱስ ስለዚህ ጉዳይ ምን ይመክረናል ። ወደ ጳለ መለስ ብለን የሰነፍጥረትን ታሪክ ስንመለከት አባታችን አጸም ፣ እናታችን ሕፃንን አርቆ ሳይሆን አቅርቦ ፣ ይቺ ከሥጋዬ የተገኘች ሥጋዬ ፣ ከአጥንቱ የተገኘች አጥንቱ ናት ሲል « ሕይወቴ » ብሎ እንደጠራት ቅዱስ መጽሐፍ ይናገራል ። ይህም ከጎን አጥንት የተገኘች ግማሽ ሕይወት መሆኗን ያስረዳል ብዙ ሊቃውንት ጋብቻን በተለያዩ ምሳሌዎች ያስረዳሉ ። ጋብቻ አንድ መሠረታዊ አስተያየት ሰጥቶ ናል ። « ስለዚህ ሰው አባቱንና እናቱን ይተዋል ፣ ከሚስቱም ጋር ይተባበራል ። ይህ አንድ ሥጋ የተባለው አነጋገር አንድ አካል በሚለው አነጋገር ሊተረጎም ይችላል ። ይህ በጋብቻ የተዋሐደው አካል ሁለት መሠረታዊ ብልቶች አሉት ። እነርሱም « ራስና ልብ » ናቸው ። ባለን በራስ ፣ ሚስትን በልብ መመሰል ይቻላል ። እነዚህም ሁለት ብልቶች በጋብቻ ለተሣራው አካል አስፈላጊ በመሆናቸው ይህ አካል ያለ ራስ ወይም ያለ ልብ መኖር አይችልም ። ለማንኛውም ሕይወታዊ አካል አንድ ራስ ፣ አንድ ልብ እንጂ ሁለት ራስና ሁለት ልብ እንደሚያስፈልጉት ሁሉ ባልናሚስትም አንድአካል እንጂ ሁለት አካል ሊባሉ እንደማይገባ ግልጽ ነው ።

እንግዲህ በእውነተኛ ፍቅርና እምነት ላይ የተመሠረተ ጋብቻ ሁለቱም ወጣቶች ሕይወትን በእኩልነት መንፈስ ይካፈላሉ ። በመካከላቸው ምን ሆነ መተሳሰብ ይኖራል ። አንድ አንድ ሰዎች ሲናገሩ ፣ አያሌ ጋብቻዎች ትርጉም የሚያጠቅሱ አሰልፎች የሚሆኑት አንዱ ምክንያት መብት እንዳይኖራቸው የወንዶች መጋፋት ነው ይላሉ ። አንድ ደራሲ ሲናገር ፣ « አንተ የሚስትህ ራስ ለመሆን የምትችለው አገልጋይዋለሁ ። በምትፈቅድበት መጠን ነው » ይላሉ ። ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያንን ሲወድቅ ከፍቅር የተነሣ ራሱን አሳልፎ እስከመስጠት እንደደረሰ ላት ሁሉ ፣ ባሎች ደግሞ ሚስቶቻቸውን ራሳቸውን እስኪለውጡላቸው ድረስ ሊወዷቸው እንደሚገባ ሐዋርያው ጳውሎስ በመልእክቱ ጽፎ ለናል ። ስለዚህ ራሱን ስለሚስቱ ከመለወጥ በላይ ምን ነገር ይኖራል? የወንዶች ሰዎችን እኩልነት መብት መጋፋት ከምን ላይ ይሆን? በክርስቲያናዊ ሕይወት ውስጥ ያሉ ባልና ሚስቶች ያላቸው ፍቅር በእምነት ላይ እንጂ በወረት ላይ የተመሠረተ ሊሆን አይገባውም ። እውነተኛ ፍቅር እምነት ደግሞ መከባበርን መለባበስንና መተሳሰብን ያስከትላል ። ይህ እንግዲህ ጣፋጭ ሕይወት ያለው የጋብቻ መሠረት ነው ። በሌላ በኩል ደግሞ ወጣቶች ሥርዓተ ጋብቻን በቤተ ክርስቲያን በራስ አካል ለመፈጸም ትእዛዙንና ሕጉን ነገሮች ሁሉ መመገብና መራባት የተፈጥሮ ሕግ መሆናቸው እንደማይካድ ሁሉ ከሕጋዊ ጋብቻም ደግሞ ለምሳሌና ፍሬ ይጠበቃል ።

የመጀመሪያው ፍጡር አጸም ከፈጣሪው የተሰጠውን ትእዛዝ በመጣሱ ከኃጢአት አዘቅት ወደቆ አምስት ሺህ አምስት መቶ ዘመን ከኖረ በኋላ ከልጅ ልጅህ ተወልጄ አድገሃለሁ ብሎ በሰጠው ተስፋ መሠረት ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከሰማየ ሰማየት ወርዶ ከደንግል ግር ያም ከሥጋዎ ሥጋን ከነፍሱም ነፍስን ነሥቶ ተወለደ ። ይህም ከአምስቱ ምስጢራት ቤተ ክርስቲያን አንዱ ምስጢረ ጋብቻ መሆኑ ለሁሉም ግልጽ ነው ።

ቅድስት ደንግል ግር ያም ወልደ አምላክን በዕንሰባት ወራት በጊዜው ነግሦ የነበረው አውግሥጦስ ቄሣር ባወጣው ትእዛዝ መሠረት የሀገሪቱ ሕዝብ ብዛት ይታወቅ የገደ ሰው ሁሉ ይቆጠቃል የሚል ትእዛዝ ስለነበር እንዲጠብቃት አደራ ከተሰጠው ከየሰፍ ጋር እመቤታችን ሆንላ ባለች ሊቆጠሩ ወደ ቤተ ልሔም ሕዳድ ።

በዚያም እያሉ የጌትወልደበት ቀን ስለደረሰ ሰማይና ምድር የማይወሰኑትና ሊሸከሙት የማይችሉ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ዘጠኝ ወር ከአምስት ቀን በአጭር ቆይት በጠባብ ደረጃ ተወስኖ በከብቶች በረጅ ታህሣሥ ጸጸ ቀን ተወለደ እንደ ልጅ ችሎ ተጠቀለ ጊዜውም የውርጭ ወራት ነበርና አሁን ላይ ላይ በእስትገፋላቸው አሟሟቅት ይህንንም አባ ሕርያቅስ የተባለው ሊቅ « ወአስተ ማወቅም እስትገፋሉ አደግ ወላሕም ጊዜ ለምና አሁን በእስትገፋላቸው አሟሟቅት ብሏል ። ቅዱስ ቁ-ጀጅጅ መለአክት « ከብር ለገሀዚአብሔር በአርያም ሰላም በምድር ሰውም በንፈቃት » እያሉ ዘመናት ለአረኞችም ለሌሎችም እረኞችም በደስታ ጨፈሩ የዱር አራዊት ሳይቀሩ መድኃኒት ከርስቶስ ተወለደ በማለት በቋ

ደንግል በቤተ ልሔም

ጌቶችው ፈነጠዙ አሳይደሰም ቀደም ሲል በትንቢቱ ሲናገር እንዲህ ብሎ ነበርና « በሬ የገገርውን አሁንም የጌታውን ጋጥ አወቀ እስራኤል ግን አላወቀችም ሕዝቧም አላስተዋለችም » ት/አ/ላ ም-ጀ ቁ-፫ ።

ሰብአ ሰገልም ከሩቅ ምሥራቅ በኩል ከሰየተመራ መጥተው ለሂርደስ ዜናውን ሲነግሩት ተደናግጦ ካገኙት ግንኙን እኔም እንደሰማደሰት ብሎ እነርሱን ከሸን በኋላ እንደገና ከመግከርቱ ጋር በሕግ ላይ ያደረገውን ሲራ በዓይነ ሕሊናችን እናስታውሳለን ።

ሰብአ ሰገልም በከብብ ተመርተው ከቦታው ሲፈረሱ ሕግንና ደንግል ግር ያምን አይተው በጣም ደስ አላቸው ከግመሎቻቸው ወርደውም መላ ልሰው ሰገልቶ ይዘውት የመጡት ግም እጅ መንገድ አገብላት በሌላ በኩል እመቤታችን በብዙ ምሳሌዎች እንደሚተመስሉ መጻሕፍት ይናገራሉ ። ለዚህም ምሳሌዎች መካከል ፤

ሀ/ ቤተ ልሔም የደንግል ግር ያም ምሳሌ ነው ።

ይህም ቤተ ልሔም ማለት የገብ ስት ቤት ማለት ነው የገብስት ማደሪያ አርጿ ናትና ።

ለ/ አፍራታ ትባላለች አፍራታ ማለትም ጭራታ ፍሬ ማለት ሲሆን እግዚአብሔር ወልደን በማህፀንዋ ተሸከማለችና ።

ሐ/ ከብታ ትባላለች የዚህም ትርጉም ቤተ ሰብሐት ማለት ነው እመቤታችን ምስጋና ገንዘብ የሆነ ፈጣሪ ሰማይት ወምድርን ተሸከማለችና ይላል እነዚህንም ለምሳሌ የሀል ጠቀሰን እንጂ ሌሎችም ብዙ ምሳሌዎች እንዲሉት መጻሕፍት ይናገራሉ ።

የክርስቶስ ልደት እንደሚታወቀው ሁሉ የአጸምን ልጆች በጠቅላላ ከደ ያብሱስ ባርነት ነፃ አውጥቶ በእግዚአብሔርና በሰዎች ፣ በሰዎችና በሰዎችም መካከል ከጠቅላላው ሥነ ፍጥ

ረት ጋር ከነበረው ጥል አስታረቀ « በጠላማ ላሉ ብርሃን ወጣላቸው » ብሎ በወንጌል እንደተጻፈው በእርሱ ከመቤታችን መወለድ ብርሃን ወጣ ልን ።

ደንግል ግር ያም በቤተ ልሔም በከብቶች በረጅ የበኩር ልጅዋን ስት ወልድ ሐኪም ፣ ወይንም ነርስ ሌላው ቀርቶ የመንደር አዋላጆች እንዲህ በአጠገቧ አልነበሩም እንደ አራሶች ሰው ገባ መጠገኛ አጥሚት የሚያዘጋጅላት እንዲህ በአጠገቧ አልነበረም ወይንም ገንፎ የሚያገነፋላት አንድስ እንኳ አልነበረም ።

ነገር ግን የወለደችው ፍጡር ሳይሆን ፈጣሪ ፣ ሰው ስራሽ መድኃኒት የሚያስፈልገው ሳይሆን ራሱ የዓለም መድኃኒት ፣ የተገኘ ሳይሆን ራሱ ዓለሙን ያስገኘ አምላክ ወሰኔስ ስለሆነ ማህተመ ደንግልና ሳይሆን ሳይሆን ስቃይ መከራ ሳያገኛት አንሱኝ ስስ ተኙኝ ሳትል ደንግል ወእም ደንግልናን ከእናትነት አስተባብራ ተገኝታለች ። ከሌቶች ወገን በሆነችው በሐዋን ወደ ዓለም የገባው ኃጢአትም በመቤታችን በቅድስት ደንግል ግር ያም ምክንያት ደግሞ የዓለም ምን ነት በቤተ ልሔም ተገኝቶልናል ።

ስለዚህም እኛ ሌቶች ከሌላው በኩል ለጠ እንመክባለን እርሷም « ምክ ሆን ለደናግል » በሚል ቅጽል ትጠራለች ደንግል በቤተ ልሔም ለቆጠራ እንደወጣች በዚያው በከብቶች በረጅ የወለደችው የክርስቶስ ልደት በዓመት አንድ ጊዜ ብቻ የምናብረው ሳይሆን ሁልጊዜ በየዕለቱ በየሰዓቱ በእለምርሳችን ባለማድረግ የሚፈልቅ የደስታ ምንጭ ነው ። ደንግል በቤተ ልሔም መድኃኒት ከርስቶስ ባትወልድ ናር ገነት ምድራችንን አናገኛትም ነበርና ።

የበቆሎ እንጀራ አገጋገር

በቆሎውን በደንብ ለቅመው ይህ ከሽኩት ከሸከሸኩ በኋላ ገለባውን አበቅረው በደንብ ፀሐይ እንዲመታው ያደርጉ ከደረቁ በኋላ ውጭ ሴት ወስደው ያስፈጩት ።

ዱቄቱ ተፈጭቶ ሲመጣ በጥሩ ወን ፊት ይንፉት ከዛም የሚበቃዎትን ያህል ዱቄት መጥነው ማለትም እንደ ቤተሰብዎ ብዛትና ማንስ በወጭራው በሙቅ ውሃ ያቡኩት ግን ሲያበኩ ሊጡን እንዳያቀጥኑት ይጠንቀቁ ጥቅል አባካክ እንዲሆን ያስፈልጋል ።

በማግስቱ የተባካውን የበቆሎ ሊጥ አራት ቦታ አስተካክለው ይክፈሉት ከተከፈለ በኋላ አንድ አራኛውን ማለትም ከአራቱ ክፍልፋይ ሦስቱን ትተው እንደኛውን ክፋይ ብቻ ለአብሲት ያደርጉት አብሲቱ ከገባ በኋላ

የገባው አብሲት በረድ ሲል ሊጡም ኩፍ ይላል ያኔ ምጣደምን እስምተው የተሞናጥና የተሞናደለ ዓይነት እንደ ማር ሰፈፍ ያማረ እንኳንስ በጥር ስም ለማንክ ቀርቶ በአይንም መሉ ለማየት የሚያሳሳ ጥሩ እንጀራ ይወጣል ።

ይህም እንጀራ ቢበላ ለጤናማም ሆነ ለበሽተኛ ሰው የሚሰማግ በሆድ ውስጥ ቶሎ የሚሞገገው የማይከበድ ስለሆነ ሁልጊዜ ያለ ብዙ ድካም ስርቅ ለመብላት የሚያመቸኝ ለኔም ሆነ ለቤተሰብም ለጤናኝን የሚሰማግ ምግብ እርሱ ነው በማለት የዘወትር ምግብም እንደሚያደርጉት አንጠራጠር ምን ለሁሉም ትንሽ ይሞክሩና ይቅመሱት ።

ወ/ሮ ብርሃን ተደላ ፤

ቤተ ክርስቲያንና ...

ከገጽ ፳፻፬ ገጽ የገረ

ባንን ለመቀበል ይፈራሉ ። በመሠረቱ ክርስቲያናዊ ጋብቻ ከቅዱስ ቁርባን ውጭ እንዲሆን ሕገ ቤተ ክርስቲያን አይፈቅድም ። «ልማድ ሲገነግን እምነት ይሆናል» እንዲሉ በክርስትና እምነት ተደጋፊነት የሌለው የልማድ አስተሳሰብ ብዙ ሰዎች ዕድሜያቸውን መወሰን ይችላሉ ይመስል የወጣትነት ዘመናችንን ስንፈጽም ቅዱስ ቁርባንን እንቀበላለን በማለት ጊዜያቸውን በዋዛና በፈዛዛ የሚያሳልፉ አሉ ። በመሠረቱ ለማንኛውም ክርስቲያን ከጌታ ማዕድ ለመሳተፍ ረገጥም ቀጠሮ ከቶ አያስፈልገውም ። ቅዱስ ጳውሎስ እነሆ የመጻፍን ቀን ዛሬ ነው ይላል ።

ቅዱስ ቁርባን ለአረጋውያን እንጂ ለወጣቶች አይገባም እንዲሁ መጽሐፍ ቅዱስ « በወጣትነት ዘመን ፈጣሪህን አስብ » ይላል ። እንደዚህ ሁም « ልጅ ሆኖ ልገብህ ስጠኝ » ሲል ወደ ጌታ ለመቅረብ የዕድሜ ገደብ እንደማያስፈልግ ታላቁ መጽሐፍ ያረጋግጥናል ። በሕገ ኦሪት

እንደምናነበው ለመሥዋዕትነት የሚገባው ቀንዱ ያልከረከረ ጠቦት እንጂ ያረጅደፈጅ እንዳልሆነ ግልጽ ነው ። ስለዚህ ክርስቲያን ወጣቶች ሕጋዊ ጋብቻቸውን በቅዱስ ቁርባን እንዲያደርጉ ምንጊዜም የቤተ ክርስቲያን ምክርና ትምህርት ነው ።

አንዳንዶች ደግሞ በቅዱስ ቁርባን አግብተን በኋላ እርስዎ ወይም እኔ ብሞት ምን እንሆናለን? ብለው ይጨነቃሉ ። ለዚህም የቤተ ክርስቲያን ችግር የሕግ መጽሐፍ ፍትሕ ነገሥት « ባልዋ ወይም ሚስቱ ከሁለት አንዱ ቢሞት እንደገና ቆርባ ያግባ ወይም ታግባ » ይላል ። እንግዲህ የቤተ ክርስቲያን ሕግ ሥርዓትና ትምህርት እንደዚህ ከሆነ ክርስቲያን ወጣቶች በቅዱስ ቁርባን ለምን ጋብቻቸውን አይፈጽሙም? ቅዱስ ቁርባን የሚያስፈልገው ለነማን ነው? ለሥድስ ያው ጳውሎስ «ጸድቅ የለም አንድስ እንኳ» ይላል ። ስለዚህም ቅዱስቁርባን መንፈሳዊ ብቃት ላላቸው ሰዎች ብቻ ቢፈቀድ ኖሮ ቅዱስ ቁርባንን የሚቀበል ሰው ባልተገኘም ነበር ።

ቅዱሳት መጽሐፍት እንደሚያስረዱት ከሆነ በጌታ ማዕድ ላይ መገኘት የሚገባቸው መንፈሳዊ ብቃት የሌላቸው መሆናቸውን የተረዱ ብቻ ናቸው ። ለዚህም የጠፋውን ልጅ ታሪክ ማስታወስ ጠቃሚ ይመስላል ። አባካቸው ልጅ በአመንዝራነት የትምህርት ሲባዝን ኖሮ ወደ ወላጆቹ ቤት በተመለሰ ጊዜ አባቱ ሁኔታውን ልመርምር በማለት አንድ ሥርቻ ውስጥ እንዲሰነብት አላደረገውም «ልጄን በሩቅ እንዳየው ሮጦ ሄዶ አንገቱ ላይ ተጠምጥሞ ሳመው ፤ ታላቅ ድግስም ደግሶ በአንድ ማዕድ አብሮት በላ ፤ ይህም የእውነተኛ ይቅርታ ምልክት ነው ።

እንግዲህ ከዚህ ወጣት ምሳሌ እንደምንረዳው ቅዱስ ቁርባን ለእነ ማን እንደሚገባ ልናስተውል እንችላለን ። በጋጠሌታቸው ተጸጽተው ንስሐ ለመግባት ፈቃደኞች የሆኑትን ሰዎች ከጌታ ራት እንዲታገዱ ማድረግ ቅዱስ ቁርባንን ጋጠሌት የለብንም እያሉ ለሚመኩ ወይም ደግሞ ጋጠሌት ሲሠሩ ላልተያዙ ሰዎች የተሠራ አድርጎ እንደመገመት ይቆጠራል ። ነገር ግን እንዲህ ያለው አስተሳሰብ ከእውነት የራቀ መሆኑ ግልጽ ነው ። እንግዲህ አንድ ክርስቲያን እግዚአብሔር ከመረጠለት የዕድሜ ጓደኛው ጋር በጋብቻ ለንሰለት ሲተሳሰር የክርስትና ሕይወቱ መድኃኒት በሆነው በቅዱስ ቁርባንጸንቶ ይኖራል ። እንግዲህ አንድ ወጣት በክርስትና ሕግ መሠረት ሥርዓተ ጋብቻውን በቤተ ክርስቲያን ለመፈጸም ሲያስብ የትጻር ጓደኛውን ለመምረጥ ከዚህ የሚቀጥሉትን ጥያቄዎች በቅድሚያ ራሱን ይጠይቅ « ልጅቱ ክርስቲያን ናትን? » «አዎ ሲሆን ከርስቲያን ማምለክና ጸሎት ራያረሰ እችላለሁ »? የሚለውን ጥያቄ በቅድሚያ መጠየቅ ያስፈልጋል ። የባልና የሚስት በሃይማኖት መመሳሰል የመልካም ጋብቻ መሠረት ነው ፤ መልካም ጋብቻደግሞ ቤተ ክርስቲያናችን የምትደግፈውና ኅብረሰብም የሚቀበለው ነው ።

የድርሰት አጻጻፍ ዘዴና የንግግር ጥበብ በሎጂክ የተጻፈ የንግግር ጥበብ

«በሎጂክ» ያልተደገፈ የሐሳብ ግጥምና ንግግር ሁሉ ማሠሪያ እንደ ሌለው ነዶ ነው ብንል ማጋነን አይደለም ። ከዚህም የባለ ቅርጽ ለመስጠት ከተፈለገ አለምጥራቸው ከተነካ ወይም የወፈሩትናነት ጠባይ ከተቆራኛቸው ሰዎች የሚመነጭ ሐሳብና በሎጂክ ሕግ ያልተደገፈ ንግግር ሁለቱም አንድ ናቸው ማለት ይቻላል ።

የሎጂክ ጥናት በቋንቋ ጥናት ውስጥ የሚገኘውን የዐረፍተ ነገር አመሠራረትና አወቃቀር ቅርጽና ይከት የሚጠቁም የሚያመለክት/ሲሆን በስፋት በሚያመለክትበት ጊዜ ደግሞ ባጠቃላይ ሥነ ጽሑፍ-ታሪክ ማይንና ፍልስፍና ሌሎችም ይህን የመሳሰሉ ሁሉ የፈራሳቸው ሎጂካዊ ቅንብርና አቀማመጥ ሎጂካዊም የአሠራር ስልት አላቸው ። ስለዚህም የሎጂክ ትምህርት ለቋንቋ ሰዎች ጥናት ሕግንና ደንብን ወሳኝ ብቻ ሳይሆን ለድርሰትና ለንግግር ዋና መርሐ ግብር መሆኑን ለመንገዝብ ሰፊ ያለ ጥናት መከተል ያስፈልጋል ማለት ነው ።

ከሎጂክ ውጭ የሚታሰብም ሆነ የሚነገር ወይም በጽሑፍ የሚነደፍ ድርሰት ምንም ዓይነት መነሻና መድረሻ ከቶ ዓላማም ሊኖረው አይችልም ። ከሎጂክ ውጭ የሆነ የሐሳብ አቀራረብ ወይም ንግግር ሁሉ ምንም ዓይነት ግብ ስለማይኖረው ተደማጭነትም የተቀበይነት የለውም ሎጂካዊ ማስረጃ የሌለው ንግግር ሁሉ መሠረታዊ ዓላማን በማሳት አርእስትን ለቆ ሽምጥ መጋለብን ያስከትላል ። ከዚህም የተነሳ የቋንቋን ብቻ ሳይሆን የሥነ ጽሑፍን የታሪክን የማይንሰና ፍልስፍናን የመልካክ ምድርን አቀማመጥና በአጠቃላይ የሥነ ተፈጥሮን ትምህርት ሁሉ ከማበላሸት ያደርሳል ። ለምሳሌ «ናይሮቢና ካርቱም ጥንታውያን የኢትዮጵያ ገዳማት ናቸው»

ወይስ የኡጋንዳ? የሚል ጥያቄ ቢቀርብልን ከሁለቱ አንዱንም ነገር መምረጥ አንችልም ጠያቂውንም ዓላማቢስ አደናጋሪ አድርገን እንታዘብለን ወይም የአለም ጤንነት ጉድሉታል ከማለት እንደርሳለን? ይህ እንግዲህ የመልካክ ምድርና የታሪክ ማደናገሪያ ጥያቄ ነው እንበል። ከዚህ ጋር ከሎጂክ ሕግ ውጭ ያፈነገጠ የአሐክ (የቁጥር) ማደናገሪያም ሊቀርብ ይችላል ለማስረጃም ያህል «ሁለትና ሶስት ጸተይ ቢደመሩ የሚሰጡን ውጤት ቁጥር ወይም ቁጥር I ወይም ቁጥር II ነውን ተብለን ብንጠየቅ መልሳችን ምንድን ነው? ለቀረበው ጥያቄ መልስ ይሆናሉ ከተባሉት ለማራጫ መካከል ምንም ዓይነት ሎጂካዊ ማስረጃ አልተገኘም ። ለማራጫ ቁጥሮችን ሽህ ጊዜ ብናዘዋውራቸውም እንኳ ሎጂካዊ የሆነው መልስ መገኘት አይችልም ለዚህ መገላገያው መልስ ባማራጫ መካከል ቁጥር ፩ ተገኝቶ ቢሆን ነበር ማለት ነው ።

ሥዕላዊ/መታሪክ/አገላለጥ ጊዜም ቢሆን «እከሌ እባብ ነው» እከሊት ምስጥ ናት እከሌ ተኩላ ነው እነበሳ ነው እከሌ ጅብ ነው እከሊት አምራ ናት ጭልፊት ናት/ወዘተ/ እያልን በምንናገርበት ጊዜ ሁሉ ሎጂካዊ ምሥጢራ ሌላ ትርጉም ያለው እንጂ እንዲሁ በጥሪ ንባብ ወይም ቃል በቃል የተባለው ሰው እነዚህን ሁሉ እንሰሳት/ነገሮች/ ይመስላቸዋል ማለት አይደለም ። ይህም ሁሉ የሚያስረዳን በቋንቋ ጥናትና በሥነ ጽሑፍ ዓለም ለንከተለው የሚገባንን መስመር የሚያስከፈንና ሁሉን ነገር አበጥረን አንጠርጥረን ትክክለኛውን ፈር ለማስያዝ የሚያስችለን የንግግር ጥበብ ሁሉ የሚገኘው ከሎጂክ ጥናት መሆኑን ነው ። በሎጂካዊ አመለካከት የዐረፍተ ነገሮች አወቃቀር ዕጥር ምጥን ባለ

ሁኔታ የተለያየ አዳዲስ መልክ እንዲይዝ ማድረግ ይገባል ። በዓለም ከታወቁ አምስት ዋና ዋና መጽሐፍት መሪዳት እንደሚቻለውም አንድ ዐረፍተ ነገር መያዝ ያለበት አማካይ የቃላት ብዛት ፲፮ አሥራ ስምንት/ቃላት ብቻ ነው አንድ ዐረፍተ ነገር መግለጥ ያለበትም አንድ ሐሳብ ብቻ መሆን አለበት ዐረፍተ ነገር ከአንድ በላይ ሐሳብ ተሸካፊ በብዙ ቃላት ከተወሰነበት በቀላሉ አንብቦ ለመርዳት የዳግታል ። አሜሪካ ዐረፍተ ነገሮች ማን እንባቢዎች የደረሰውን ወይም የተናገረውን ሐሳብ በቀላሉ እንዲንዘቡት ፈጣን የማስተዋልን ጥበብ ይገልጣል ።

በሌላ በኩል አሠልፎ የሆኑ ተደጋጋሚ ዐረፍተ ነገሮች ወይም ቃላት እንዳይኖሩ ለመጠንቀቅ አንዱን ሐሳብ በተለያዩ ቃላት የመግለጥ ሎጂክ እንዲኖረው ያስፈልጋል ። ይህም ከጥንታውያኑ ኢትዮጵያውያን የቅኔ መምራን የተሠወረ እንዳልነበር የሚከተለው ቅኔ ያስረዳል ይኸውም አንዱ መምህር ቀደም ብለው» ብዙን ከንፍ ማዕረፍ ወጋጭ ህክና ገባሩ» በማለት የተቀናትን ሌሎች ሁለት መምህራን በተለያየ የአካጋር ፈሊጥ

፩-«በዙጎ ከንፍ ማዕረፍ ሆኖ ወገኖ ገባሩ ህክና»

፪-«በዙጎ ከንፍ ማዕረፍ ተውላጥ ወገኖሩ ህክና ገባሩ» ሲሉ በተለያየ መልክ አቅርበውት እናገኛለን? ትርጉምም ኢትዮጵያዊው ጸድቅ አቡነ ተክለ ሃይማኖት አገጠራ ከንፋቸው ብዙ ሆኖ ሃላ ሠራተኛው ህክና/አግ/ ግን አንድ ብቻ ሆነ እንደማለት ይሆናል ።

መታዩት ያለበትም ዋና ቁም ነገር ተመሳሳይ ሐሳብ ያዘለውን አንድ ዓይነት ህክና ወደጸኛው ገጽ የገረ

ትምህርት - ግዕዝ

የግዕዝ - ትምህርት

ትምህርት ፲፪

ቃለ እግሒ (እምሐ) የሰላም ቃል

መከሥት - በልሳነ ግዕዝ ሦስት የተለመዱ ቃላት እግሒ አሉ እነዚህን ቃላት ተጥለን እንመለከታለን ።
 ጅኛ - «ሰላም» የሚለው ቃል ነው ። በዚህ ቃል ሰላምታ ለመለዋወጥ «ለ» የሚለውን መስተዋ ደገዳ ቃል በአሥሩ መሪሆን አስተዳደሩን ግርባት አለብን ።

ሊተ	ለእኔ	ለነ	ለእኛ
ለከ	ላንተ	ለከሙ (ተባ)	ለእናንተ
ለኪ	ላንቺ	ለከን (እን)	»
ሎቲ	ለእርሱ	ሎሙ (ተባ)	ለእነርሱ
ላቲ	ለእርሱም	ሎን (እን)	»

(አሁን ሰላም ከሚለው ቃል ጋር ጻፍላችኋል እንደሚለው ምን ዓይነት ግርባት አለብን ።)

- ሰላም ለከ እንቶ
- ሰላም ለኪ እንቶ
- ሰላም ለከሙ አጋውዋ
- ሰላም ለከን አጋቶ

ወንድሜ ሰላም ላንተ ይሁን
 እንቺ ሰላም ላንቺ ይሁን
 ወንድሞቼ ሰላም ለእናንተ ይሁን
 እንቶቼ ሰላም ለእኛንተ ይሁን

ጅኛው ቃለ እግሒ «በሐ» የሚል ቃል ነው ።

- ይህንንም እንደሚከተለው እንግራለን
- በሐከ እግዚእ
- በሐከ እግዚአብሔር
- በሐከሙ አጋእዝተ
- በሐከን እግዚአብሔር

1-ታው እንደምን አለህ ?
 እመቤት እንደምን አለሽ
 2-ቶች እንደምን አላችሁ ?
 እመቤቶች እንደምን አላችሁ ?

ጅኛ ቃለ እግሒ ደግሞ «እር» እንደሆነ ከሚለው ቃል ጋር የሚሐድ ነው ። በቅድሚያ እነዚህን ቃላት

እንመለከት	ግደር
ኃዳር (ኃዳርት)	መዋል
ወላል (ወላሎት)	መኖር
ሀልዎ (ሀልዎት)	እር ወወልከ
እር ገደርከ	እር ወወልኪ
እር ገደርኪ	እር ወወል
እር ገደር	እር ወወልት
እር ገደርት	እር ወወልከሙ
እር ገደርከሙ	እር ወወልከን
እር ገደርከን	እር ወወሎ
እር ገደር	እር ወወላ

ከመጽሐፍ ቅዱስ የተወሰዱ የልደት ጥቅሶች

- ጅ- እነሆ ደንገል ተጽንሳለች ወንድላጅም ትወልዳለች ። በመንም አግኝቷል ብላ ትጠራዋለች ። አላጁ፡፲፱
- ጅ- በወላግ የሐድ ሕዝብ ብርሃን እየ፣ በጥንት ጥላ ሀገርም ለኖሩ ብርሃን ወጣላቸው አይደሉም ። ፪
- ፫- ሕግን ተወልዶላናል ወንድ ልጅም ተሰጥቶናል አለትነቱም በሚንታው ላይ ይሆናል ። ስሙም ደንገት መካር ኃያል አምላክ የዘለዓለም አባት የሰላም አለቃ ተብሎ ይጠራል ። አላጁ፡፫

ዜና ሊቃውንት
መልአክ ሰላም ዓለምአዮሁ ሻሹ

የትውልድ አገራቸው በጎጃም ክፍለ ሀገር ከደብረ ግርቆስ አጠገብ አብግ ግርፍም የሆነው መልአክ ሰላም ዓለም አዮሁ ሻሹ በ፲፮፻፸፮ ዓ.ም. ተወለዱ ። ወደ ትምህርት ዓለም ለመመዘገብ የደራሚ ገደባቸው ሲፈጅ ጅም በዚያው በተወለዱበት አካባቢ የገባብ ትምህርታቸውን አከናወኑ ።

ሊቃውንቱ ከዚህ ግርፍቸው ሊቅነታቸው የተነሳ የተወለዱበት የአብግ ግርፍም ደብር በሊቀ ጠበብትነትና በአስተዳዳሪነት ፣ የኤልያስን ቤተ ክርስቲያን በሊቀ ጠበብትነት ፣ በአለቃነት ፣ እየተዘዋወሩ እንዲያስተዳድሩ በየተራ ተሹመዋል ።

በዚህ ዓይነት የሥራ ሕልውና ላይ ሳሉም በእግዚአብሔር ኃይል ላይ በኢትዮጵያ አርበኞች አንድነት የተገኘውን የነፃነት ፋይ ለግየት ዕድል ላያገኙ በ፲፱፻፸፪ ዓ.ም. የካቲት ፮ ቀን በደንገተኛ ሕመም ምክንያት አርፈው በዚያው በተወለዱበት በአብግ ግርፍም ደብር ሥርዓተ ተብራቸው ተፈጽሟል ።

ወዲያውም በፀዋት ወዘግ ግርፍቸው እጅግ ይታወቁና ይመሰገኑ ከነበሩት ከመሪነት ገብረ ሥላሴ በደብረ ግርቆስ የዘግ ትምህርታቸውን አጠናቅቀው ዐውቁ ፣ ትርጓሜ መጻሕፍት ንም ደግሞ ከመምህር ሠረገላ ፣ እንዲሁም ከመልአክ ሰላም ገብረ ግርፍም (ሱራ ገብረ ግርፍም) ለግዕዝ ብቻ ሳይሆን ፣ ለሌሎች ለግዕዝ ተግባር በሚያስችል ሁኔታ በሚገባ አድርገው ተምረዋል ።

ራስ ኃይሉ ተክለ ሃይማኖትም ከጉጃም ሹመት ከተሻሩ በኋላ ስለትምህርት አቋግቸውና በአስተያየት ረገድ ስለአበረከቱት ፍራፍግ ወጡት ቀደም ብሎ በልዩ ልዩ አቅጣጫ በተደረገው ግምገማ መሠረት ታላቁ መምህራቸው መልአክ ሰላም ገብረ ግርፍም ያስተዳድሩት የነበረውን ከፍተኛውን የደንበኝ ቅዱስ ሚካኤልን ደብር « መልአክ ሰላም » ተብሎ ተሾመው ገፈኛው የኢጣልያ ፋሽስት ኢትዮጵያን እስከወረረበት ጊዜ የደብሩን ካህናትና ምእመናን አስተዳድረዋል ።

መልአክ ሰላም ዓለምአዮሁ ሻሹ በቅኔ ግርፍቸው እጅግ የታወቁና የተመሰገኑ ስለነበሩ በተሾሙባቸው አድባራት ብቻ ሳይሆን ፣ በሌሎችም የጉጃም አብያተ ክርስቲያናት ቅኔ እንዲያበረክቱ በየጊዜው ጥሪ ይደርሳቸው ነበር ።

ይልቁንም በፀዋት ነገሥት በቅር ሉሰና በሃይማኖት አበው የትርጓሜ ስልታቸውና ይዘታቸው በሊቃውንትም በሚጠየቁበት ጊዜ የተሠወረውን ምሥጢር ገልጸው በግሰረ ጻታቸው ከፍተኛ የሆነ ግምት ያገኙበት እንደነበረ በቅርብ ያውቋቸው የነበሩት ሊቃውንት ያረጋግጣሉ ።

ጉባኤ ዘርግተው ትርጓሜ መጻሕፍትንና ቅኔን በግዕዝ ግርፍ ያለ አስተዋዕክ አበርክተዋል ፣ ደቀመዛሙር ተቃዋሚዎችም በጉጃም ክፍለ ሀገር እንዲሁም በሸዋና በሌሎችም ቦታዎች በልዩ ልዩ መንፈሳዊ አገልግሎትና በግዕዝ ግርፍ ተሠማርተው ይገኛሉ ።

መ ድ ስ
 ረከበ ሳሌል እንተ ኢሐለየ ፣ ቅብዓ ዘይት ቅዱስ ወላክላል መንገሥት ከሙ ይንግሥ አዕዳጊሁ ዘጠፍኦ እንዲያገሥሥ አምጣነ ልማዱ ለእምላክነ ውሃብ ዘኢተሐለየ ውስቲታ ለከርሥ ፣

ራስ ኃይሉ ተክለ ሃይማኖትም በፍትህ ነገሥቱ ስለፍትህ ሥጋዊም ሆነ ስለፍትህ መንፈሳዊ የተጻፉትን እንቀጾች እንዲያስረዱዋቸው ስለሚፈቅዱ ለዘወትር እንዲያላዩ አቸው ያደርጉ እንደነበረ ይነገራል ።

በጠላት ወረራ ጊዜም የኢትዮጵያን ነፃነት መታጣትና በጠላት መጻፍ ሥር መውደቅ በግስመልክት አዘውትረው የሚያፈሉት ዕንባና ያደርጉት የነበረው ልባዊ ገዘን ተሰምቶባቸዋል ። ያገራችሁን ጥፋት በጻጩን ገጽታ ለምን ትመለከታላችሁ ይል በነበረው ዕውር ጠላት ዘንድ ልዩ ልዩ ፈተና እንደደረሰባቸው ይነገራል ።

ሆሣዕናሁሰ ለጲጥርስ ለኃሚህ ከሐኔ አዕዳግ እመ ምድረ ሳሊም ይገይሥ ።

ይልቁንም ከፍተኛ በሆነው ጉዳይ ላይ ሁሉ ፍርድ በሚሰጡበት ጊዜ በመልአክ ሰላም ዓለምአዮሁ ሻሹ ምክርና አስተያየት ፣ እንዲሁም በፍትህ ነገሥት ትርጓሜያቸው ሐደት ይጠቀሙ እንደነበረ ታውቋል ።

ራስ ኃይሉ ተክለ ሃይማኖትም በፍትህ ነገሥቱ ስለፍትህ ሥጋዊም ሆነ ስለፍትህ መንፈሳዊ የተጻፉትን እንቀጾች እንዲያስረዱዋቸው ስለሚፈቅዱ ለዘወትር እንዲያላዩ አቸው ያደርጉ እንደነበረ ይነገራል ።

ሆሣዕናሁሰ ለጲጥርስ ለኃሚህ ከሐኔ አዕዳግ እመ ምድረ ሳሊም ይገይሥ ።
 ረከበ በፈቃዱ ፈቃደ ሥላሴን ቅዱስ ወራቅ ምራቅ ሆየተ ቅብዕ ወሀ የንተ አክላል ተኩርላ ርሲ ። ወላይጽሕቅ ቅብዓተ ለከዊን ንጉሥ ሐዲስ ። አምጣነ ንጉሥ ቅድመ ዓለም ወቅብዕ ዘይቲደስ ።

